

Perspectiefnota 2014 – 2018

Voorwoord

In 2012 is voor het eerst een perspectiefnota gepresenteerd, die in de plaats kwam van de voorjaarsnota. Waar de voorjaarsnota vooral gericht was op uw controlerende rol door verslag te doen van bereikte en geprognosticeerde resultaten en de financiële consequenties daarvan, is de perspectiefnota een instrument waarmee u als raad ook uw kaderstellende rol in kunt vullen. Immers, het gaat in de perspectiefnota niet alleen om de maatschappelijke effecten die we op de korte termijn willen bereiken en de daarbij toegekende budgetten, maar ook om de effecten die op de lange termijn worden beoogd en de daarbij geclaimde budgetten.

Uit de behandeling van de vorige perspectiefnota's hebben wij geconcludeerd dat dit nieuwe instrument in goede aarde is gevallen: u kon halverwege het jaar uw voorlopige keuzes maken die vervolgens financieel vertaald werden in de begroting.

Vanwege het aantreden van een nieuw bestuur na de gemeenteraadsverkiezingen in maart jl. heeft de perspectiefnota dit keer een bijzonder karakter. De voorbereiding van deze perspectiefnota is gestart onder verantwoordelijkheid van het "oude" college en vond voor het grootste deel plaats in de periode dat het coalitieakkoord nog niet bekend was.

Het coalitieakkoord "Verantwoord anders" neemt in feite de rol van de perspectiefnota over waar het gaat om de koers voor de komende jaren. We vullen dit akkoord in samenspraak met uw raad aan tot een raadsprogramma, dat wij vervolgens zullen uitwerken tot een nieuw collegeprogramma.

De onzekere tijden waarin wij de vorige perspectiefnota's uitbrachten, hebben we helaas nog niet achter ons kunnen laten. Hoewel er aanwijzingen zijn dat het dieptepunt voorbij is, spelen de effecten van de aanhoudende economische crisis in ons land ons nog steeds parten.

Naast het reeds gememoreerde bijzondere karakter van deze perspectiefnota wordt ons college geconfronteerd met (verwachte) tekorten voortvloeiende uit de uitvoering van de Programmabegroting 2014-2017.

Kon uw raad in november 2013 nog besluiten tot een materieel sluitende meerjarige Programmabegroting 2014-2017, het in hoofdstuk 3 weergegeven financieel beeld van de thans voorliggende Perspectiefnota 2014-2018 sluit voor alle jaren met een negatief saldo.

De voornaamste oorzaken van deze omslag zijn:

- herverdeeleeffecten groot onderhoud algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- aanpassing van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor met name de jaarschijf 2018;
- de teruggedraaide bezuinigingen/ inkomstenoptimaliserende maatregelen.

Wij benadrukken dat het tekort voor de jaarschijf 2014 wordt beperkt, doordat de voor 2014 geplande realisatie van het glasvezelnetwerk van € 1 mln. in de huidige vorm niet kan worden gerealiseerd.

Daar staan negatieve budgetafwijkingen tegenover zoals de samenwerking NWG/IGSD en de vervanging van twee bruggen Belt Schutsloot.

Voorts constateert ons college dat de mei-circulaire van het Rijk nog niet is ontvangen. Deze circulaire moet ons onder meer zicht geven op de te ontvangen budgetten voor de uitvoering van de door het Rijk gedecentraliseerde taken op het terrein van de jeugd, participatie en AWBZ. Ons college staat daarbij voor de opgave om enerzijds de uitvoering van deze taken te realiseren binnen de van het Rijk

te ontvangen budgetten, waarbij reeds rekening is gehouden met de rijkskortingen en anderzijds het voorzieningenniveau zoveel mogelijk op het huidige peil te handhaven.

Omdat de koers voor de komende jaren nog verder moet worden uitgekristalliseerd en wij nog geen zicht hebben op de effecten van de mei-circulaire¹ en nu reeds worden geconfronteerd met tekorten voor de diverse planjaren is in afwijking met voorgaande jaren geen nieuw beleid opgenomen in de perspectiefnota. Een uitzondering daarop zijn enkele uitgaven, die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen. Deze zijn in hoofdstuk 7.1. nader gespecificeerd in de vorm van een Bestedingsplan 2015-2018 en maken deel uit van het financieel beeld. Voorgesteld wordt om het bestedingsplan voor kennisgeving aan te nemen.

Daarnaast zijn op grond van het oude collegeprogramma nog diverse investeringen/exploitatieuitgaven in beeld, die wij willen betrekken bij het nieuwe collegeprogramma en voor zover relevant verwerken in de Programmabegroting 2015-2018. Hiervoor heeft ons college meer tijd nodig.

Al met al betekent dit dat we ons fors zullen moeten inspannen om ons huishoudboekje gezond te houden. De financiële situatie vraagt om slimme investeringen en bezuinigingen, waarbij ons uitgangspunt is dat de lasten voor de inwoners en de bedrijven niet meer dan trendmatig verhoogd mogen worden. Daarbij achten wij een bezuinigingsoperatie onontkoombaar. Zoals wij in ons coalitieakkoord hebben aangegeven is breed draagvlak in de raad voor ons van groot belang. Daarom gaan wij graag aan de hand van deze perspectiefnota met u in gesprek, zodat wij die in het najaar kunnen vertalen in een solide begroting.

Het eerste hoofdstuk bevat de realiteit tot nu toe: wat hebben onze inspanningen op de lopende begroting opgeleverd aan maatschappelijke effecten en resultaten? Hierbij maken wij ook een doorkijk naar 2017. Met de wetenschap dat er voor die periode binnenkort sprake zal zijn van een nieuw collegeprogramma met nieuwe ambities zijn wij toch gehouden verslag te doen over de voortgang van de Programmabegroting 2014-2017.

In hoofdstuk 2 gaan wij nader in op de kansen en bedreigingen: welke kansen en bedreigingen zien wij voor de realisatie van ons beleid? Ook wordt aandacht besteed aan de vermogenspositie.

In hoofdstuk 5 gaan we per programma gedetailleerd in op de realiteit. We geven de belangrijkste afwijkingen en prognoses weer op de beoogde maatschappelijke effecten en resultaten ten opzichte van wat in de Programmabegroting 2014-2017 is afgesproken.

In hoofdstuk 6 zijn de kaders weergegeven, die zullen worden gehanteerd voor de Programmabegroting 2015-2018.

Ten slotte vindt u in hoofdstuk 7 een aantal relevante bijlagen.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

de secretaris,
drs. S.S. Weistra

de burgemeester,
M.A.J. van der Tas

¹ De gevolgen van de mei-circulaire zullen z.s.m. voor u in beeld worden gebracht.

Inhoudsopgave

PERSPECTIEFNOTA 2014 – 2018	1
1 WAAR STAAN WE NU	4
1.1 De realiteit	4
1.1.1 <i>Maatschappelijke effecten</i>	4
1.1.2 <i>Resultaten</i>	5
2 KANSEN EN BEDREIGINGEN	8
3 FINANCIEEL BEELD	10
4 TE NEMEN BESLUITEN	13
5 DE REALISATIE PER PROGRAMMA	14
5.1 Steenwijkerland werkt en leert	14
5.2 Steenwijkerland leeft	20
5.3 Steenwijkerland woont	27
5.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	34
5.5 Steenwijkerland duurzaam	43
5.6 Steenwijkerland tot uw dienst	46
5.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	50
6 KADERS VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE PROGRAMMABEGROTING 2015 –	57
2018	57
6.1 Inleiding	57
6.2 Kaders	57
6.3 Loonkostenontwikkelingen	57
6.4 Prijsinflatie exploitatiebudgetten en kostenplaatsen	58
6.5 Prijsinflatie grondexploitatie	58
6.6 Rekenrente (omslagpercentage)	58
6.7 Loon –en prijsinflatie subsidies	59
6.8 Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten	59
6.9 Areaaluitbreidingen door grondgebiedsbestemmingen	59
6.10 Groei aantal woningen	59
7. BIJLAGEN PERSPECTIEFNOTA 2014-2018	61
7.1 Bestedingsplan 2015-2018	61
7.2.1. Budgetafwijkingen	62
7.2.2. Teruggedraaide bezuinigingen/ inkomstenoptimaliserende maatregelen.	64

1 Waar staan we nu

Dit hoofdstuk geeft de realiteit van dit moment aan ten aanzien van de maatschappelijke effecten en resultaten.

1.1 De realiteit

In onderstaande paragrafen wordt nader ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de maatschappelijke effecten en de resultaten over 2014 en 2017.

1.1.1 Maatschappelijke effecten

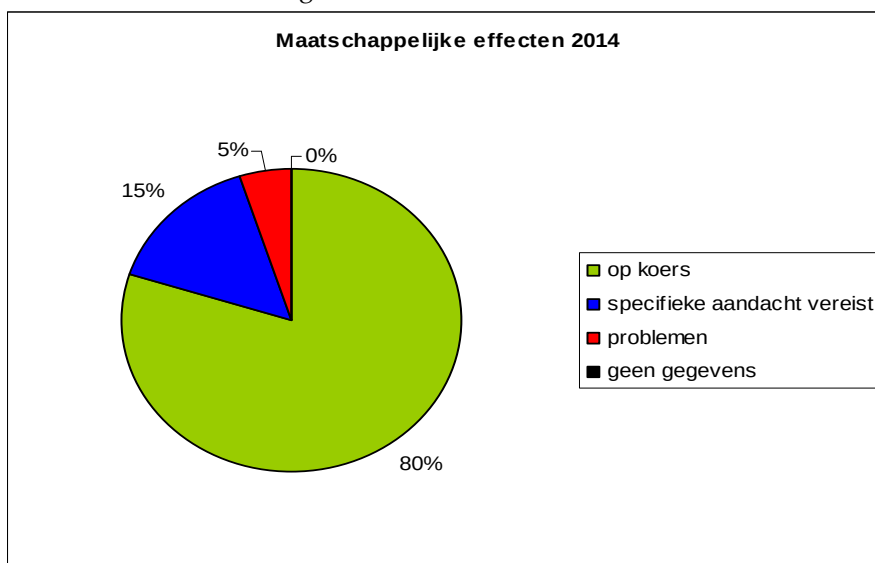
In de programmabegroting hebben we aangegeven welke doelen we willen bereiken, m.a.w. welke maatschappelijke effecten we willen realiseren.

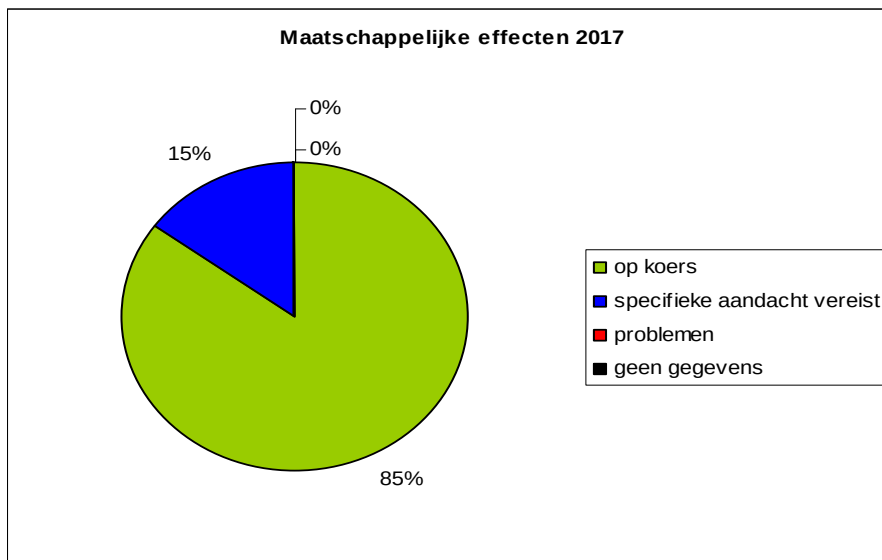
Onze verwachting voor 2014 is dat:

- we 80% van de maatschappelijke effecten die we ons ten doel hadden gesteld ook daadwerkelijk realiseren;
- er voor 15% specifieke aandacht nodig is;
- we 5% van de beoogde maatschappelijke effecten niet realiseren, of dat van deze effecten geen gegevens bekend zijn.

Voor 2017 verwachten we 85% te kunnen realiseren en voor de resterende 15% is specifieke aandacht vereist.

Grafisch ziet dit er als volgt uit:

Hoewel we het grootste deel van de beoogde maatschappelijke effecten verwachten te realiseren, dreigt dat voor een deel niet te gebeuren of zijn er onvoldoende gegevens beschikbaar om de kans op realisatie goed in te kunnen schatten.

In het onderstaande overzicht geven we de belangrijkste afwijkingen weer op de maatschappelijke effecten die we ons hebben voorgenomen:

✓ = op koers		
■ = specifieke aandacht vereist		
▲ = er zijn problemen		
X = geen gegevens bekend		
	2014	2017
Steenwijkerland werkt en leert		
<i>Werkgelegenheidsgroei</i>	■	✓
Steenwijkerland schoon, heel en veilig		
<i>Inwoners waarderen de openbare ruimte</i>	✓	■
<i>Inwoners zijn tevreden over het openbaar vervoer</i>	✓	■
Steenwijkerland tot uw dienst		
<i>Verbeteren "tot uw dienst" algemeen</i>	■	✓
Steenwijkerland biedt kwaliteit		
<i>We doen het financieel correct</i>	▲	■

1.1.2 Resultaten

In het voorgaande zijn we ingegaan op de verwachting t.a.v. de 1^e "w-vraag" in de programmabegroting: "wat willen we bereiken?".

In deze paragraaf beschrijven we de voortgang op de 2^e "w-vraag": "wat gaan we daarvoor doen?". Het wel of niet bereiken van de beoogde maatschappelijke effecten hangt immers af van de mate waarin we de daarvoor noodzakelijke resultaten realiseren.

In deze paragraaf geven we inzicht in de afwijkingen in de resultaten ten opzichte van wat er in de programmabegroting is afgesproken. Afwijkingen kunnen bestaan uit achterlopen op de oorspronkelijke planning, het anders uitvoeren van een actie of uit een gewijzigde inzet van middelen.

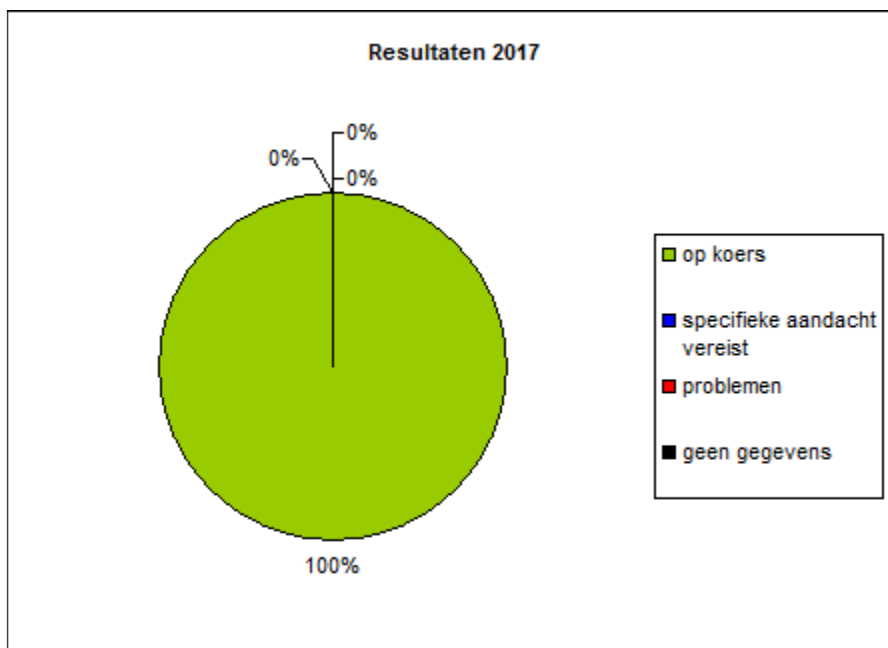
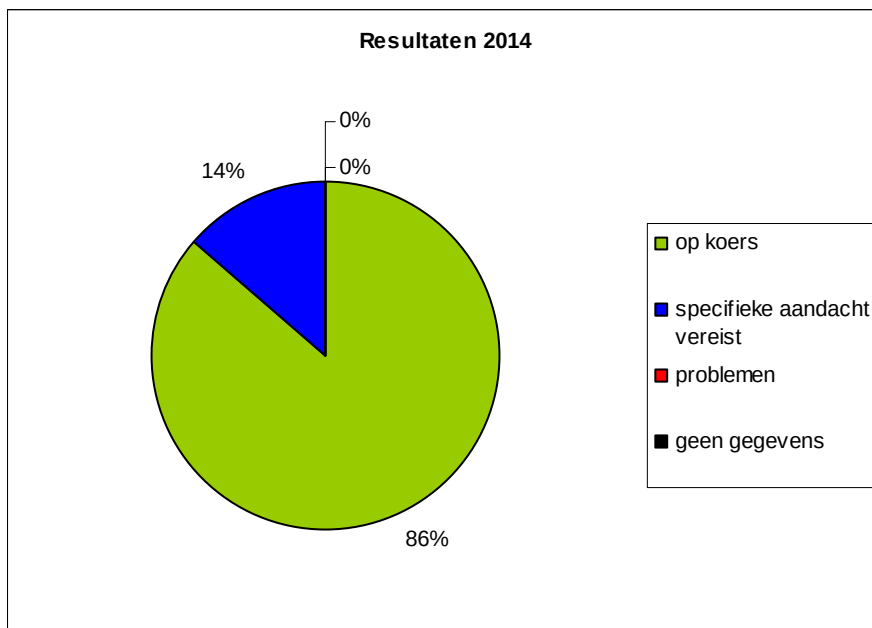
Onze verwachting voor 2014 is dat:

- we 86% van de resultaten die we hebben afgesproken ook daadwerkelijk realiseren;
- voor 14% specifieke aandacht nodig is;

Voor 2017 verwachten we 100% van de afgesproken resultaten te kunnen realiseren.

In hoofdstuk 5 gaan we nader in op de aard en omvang van de afwijkingen. We lichten de afwijkingen toe en geven aan wat we gaan doen om de afwijking te corrigeren.

Hieronder geven we de realisatie van de resultaten uit de programmabegroting grafisch weer:

In het onderstaande overzicht geven we de belangrijkste afwijkingen weer op de resultaten, die we hebben afgesproken in de programmabegroting:

✓ = op koers		
■ = specifieke aandacht vereist		
▲ = er zijn problemen		
X = geen gegevens bekend		
	2014	2017
Steenwijkerland werkt en leert		
<i>Extra arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie</i>	■	✓
<i>Afstemmen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt</i>	■	✓
<i>Alle WWB cliënten die inactief zijn worden geactiveerd tot participatie</i>	■	✓
<i>Effectieve en efficiënte dienstverlening gericht op participatiebevordering</i>	■	✓
Steenwijkerland leeft		
<i>De opgerichte Jongerenraad wordt verder ontwikkeld</i>	■	✓
Steenwijkerland woont		
<i>Visie wonen en leefbaarheid. De kwaliteit op het gebied van wonen in Steenwijkerland verder vergroten</i>	■	✓
<i>Prestatieafspraken met corporaties waardoor acties en uitgangspunten uit de Visie op wonen en leefbaarheid worden vertaald in concrete afspraken. Inwoners hebben een keuze uit en toegang tot verschillende vormen van sociale woningen.</i>	■	✓
<i>Een helder geformuleerd ruimtelijk beleid (gereed in 2014)</i>	■	✓
<i>Actuele bestemmingsplannen voor alle kernen op 1 januari 2014</i>	■	✓
<i>Duidelijkheid over ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied voor wonen en werken</i>	■	✓
Steenwijkerland duurzaam		
<i>Stimuleren "groen" varen en rijden</i>	■	✓

2 Kansen en bedreigingen

In dit hoofdstuk gaan we in op de ontwikkelingen die we op ons af zien komen en de mogelijke consequenties daarvan voor ons beleid. Welke kansen en bedreigingen zien we en wat vraagt dat aan maatregelen van ons? Voorts wordt een overzicht van de vermogenspositie gegeven.

We staan als gemeente de komende jaren voor de opgave om met minder middelen meer taken uit te voeren. En die opgaven moeten we uitvoeren in een maatschappelijke context die gedomineerd wordt door de gevolgen van de economische crisis, vergrijzing, individualisering, krimp, digitalisering en de transitie van verzorgings- naar participatiemaatschappij.

In het hiernavolgende werken we deze rode draad nader uit in kansen en bedreigingen. Vervolgens doen we voorstellen om in het licht van dit krachtenveld onze beleidsambities én onze financiën op een verantwoorde manier zeker te stellen.

Kansen

We zien de komende jaren een aantal ontwikkelingen die ons kansen bieden:

- het rijk draagt meer taken over omdat we als gemeente dichterbij de burger staan, waardoor meer maatwerk mogelijk is in het “bedienen” van die burger en meer verbinding gezocht kan worden met die burger;
- samenwerking in de regio Zwolle, één van de economisch best presterende regio's
- opgaven steeds meer samen met anderen oppakken b.v.
 - o versterken ondernemersklimaat samen met ondernemers
 - o wijkvernieuwing samen met corporaties en bewoners
 - o samenwerking met andere gemeenten om kwetsbaarheid te verminderen en kwaliteit te waarborgen / verhogen
 - o meer duurzaam beheer en onderhoud van de openbare ruimte samen met inwoners
- in zijn algemeenheid biedt de ontwikkeling naar participatiemaatschappij kansen om als gemeente dichterbij de inwoners en ondernemers te staan: om hen vroegtijdig te betrekken bij plan- en beleidsontwikkeling, om vrijwilligers ruim baan te geven en te faciliteren en het wijken- en kernenbeleid tot speerpunt te maken.
- Vergrijzing zien wij niet alleen als bedreiging maar zeker ook als kans omdat er ook een groep fitte en actieve ouderen komt die zich op allerlei manieren kan en wil inzetten voor de samenleving.
- Het opstellen van de omgevingsvisie voor Steenwijkerland biedt kansen om in samenspraak met inwoners en partners de lijnen naar de toekomst te verkennen en daarin accenten te leggen.
- Met de ingezette strategische personeelsplanning werken we aan mobiliteit binnen de ambtelijke organisatie waardoor medewerkers kansen krijgen en we wendbaar blijven.

Bedreigingen

Uiteraard zien we ook zaken op ons af komen die we als bedreiging zien:

- de effecten van de aanhoudende economische crisis, waardoor ontwikkelingen vertragen of stilvallen en druk op uitkeringen, minimaregelingen en schuldhulpverlening blijft bestaan
- voortdurende onduidelijkheid over overdracht van rijkstaken in het sociaal domein naar de gemeente, er komt maar langzaam meer zicht op de wettelijke kaders en de budgetten terwijl de invoeringsdatum van 1 jan 2015 vooralsnog gehandhaafd blijft; vraag is of de

efficiencykorting die gekoppeld is aan de decentralisaties in het sociaal domein in de praktijk haalbaar is

- uitbreiding van het gemeentelijke takenpakket met een krimpende formatie en mogelijk nieuwe rijksbezuinigingen; bovendien op korte termijn tijdelijke overbezetting in de organisatie en kwalitatieve “mismatch” , op middellange termijn problemen met werving van voldoende gekwalificeerd personeel
- Het is nog onzeker hoe alle herijkingen (groot-onderhoud) van het gemeentefonds voor Steenwijkerland uitpakken. De 1^e herijking geeft op basis van de historische cijfers 2010 een structureel nadeel van € 463.500.
- De open-eind-regelingen bijzondere bijstand, langdurigheidstoelagen en WMO zijn een risico vanwege het voorlopig nog stijgende aantal aanvragen.
- Renterisico in verband met schuldpositie

Vermogenspositie

De huidige stand van de omvang van de reserves en voorzieningen (tot en met de raadsbesluiten van 15 april 2014) ziet er als volgt uit (bedragen X € 1.000):

Perspectiefnota t/m april 2014	01-01-2014	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2018
Algemene reserves	20.548,8	21.283,8	22.077,4	23.224,9	24.165,9
Bestemmingsreserves	24.356,8	20.890,2	20.792,0	20.771,2	20.668,9
Voorzieningen	5.795,3	5.019,3	4.073,1	3.999,1	4.011,7
Rekeningresultaat	2.939,0	2.938,6	2.938,6	2.938,6	2.938,6
Totaal	53.639,9	50.131,9	49.881,1	50.933,8	51.785,1

Programmabegroting 2014-2017	01-01-2014	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2018
Algemene reserves	20.414,7	21.831,4	22.577,0	23.676,6	24.569,5
Bestemmingsreserves	23.092,5	23.888,2	23.847,4	23.883,1	23.889,5
Voorzieningen	5.848,3	5.254,7	4.369,8	4.353,0	4.467,0
Totaal	49.355,5	50.974,3	50.794,2	51.912,7	52.926,0

Daarbij is nog geen rekening gehouden met de geraamde onttrekkingen aan de:

- algemene reserve vrij besteedbaar van € 1.897.816;
- reserve Volkshuisvesting € 405.000;
- reserve Riolering € 227.000
- voorziening Riolering € 150.000

Per saldo neemt de vermogenspositie daarmee af met afgerond € 2,7 mln. in vergelijking met 1-1-2018.

3 Financieel beeld

In dit hoofdstuk bieden wij u op het hoogste niveau inzicht in het verloop van het begrotingssaldo. De structurele en incidentele budgetafwijkingen zijn nader gespecificeerd in bijlage 7.2.1. Per saldo sluit de perspectiefnota voor alle jaren met een tekort.

Financieel beeld					
Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo Programmabegroting 2014-2017	457.644	317.717	219.116	162.578	162.578
<u>Diverse begrotingswijzigingen:</u>					
Lagere opbrengst Forensenbelasting (raad 17-12-2013)	-67.500	-67.500	-67.500	-67.500	-67.500
Hogere opbrengst Onroerende-zaakbelastingen (raad 17-12-2013)	54.720	54.720	54.720	54.720	54.720
Exploitatiekosten Kerkstraat 7/9a (raad 17-12-2013)	-9.188	-9.117	-9.046	-8.975	-8.904
Vrijvallen overige lasten De Oerthe (raad 17-12-2013)	21.865	22.174	22.483	22.792	23.101
Structureel nadeel veiligheidsregio (28-1-2014)	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000
<u>Overige mutaties:</u>					
Budgetafwijkingen (structureel)	-706.586	-412.129	-285.296	-252.448	-911.776
Budgetafwijkingen (incidenteel)	-48.467	-123.200	-76.149		
Algemene uitkering (accres)		500.787	505.597	495.325	495.574
Algemene uitkering (aantallen)	99.062	26.072	24.692	24.118	30.236
Herverdeeeffecten groot onderhoud algemene uitkering		-463.500	-463.500	-463.500	-463.500
Lonen en sociale lasten 2,25% + periodieke verhogingen 2018		-466.000	-462.000	-462.000	-587.000
Prijscompensatie (uitgaven) 0,95%		-245.000	-242.000	-243.000	-244.000
Prijscompensatie (inkomsten) 0,95%		113.000	113.000	113.000	113.000
Areaaluitbreidingen		-48.400	-48.400	-48.400	-48.400
Aanpassing jaarschijf 2018 diverse budgetten					-30.639
Voorziening wachtgelden voormalige wethouders (incidenteel)	-500.000				
<u>Bestedingsplan 2015-2018</u>					
Incidenteel		-900.000	-250.000		
Structureel		-84.000	-84.000	-84.000	-84.000
Nadelig saldo	-725.450	-1.811.376	-1.075.283	-784.290	-1.593.510

Voor zover er sprake is van incidentele budgetten zijn wij voornemens deze ten laste van de Algemene reserve vrij besteedbaar te brengen. In onderstaande tabel treft u van deze incidentele budgetten een specificatie aan.

Onderstaande incidentele budgetten dekken uit reserves:	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetafwijkingen (incidenteel)	-48.467	-123.200	-76.149		
Voorziening wachtgelden voormalige wethouders (incidenteel)	-500.000				
Bestedingsplan (incidenteel)		-900.000	-250.000		
Saldo onttrekking aan reserves	-548.467	-1.023.200	-326.149		

Na dekking van de incidentele budgetten uit de Algemene reserve vrij besteedbaar resteren voor de verschillende jaren nog de volgende structurele tekorten.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Nadelig saldo	-725.450	-1.811.376	-1.075.283	-784.290	-1.593.510
Saldo onttrekking aan reserves	548.467	1.023.200	326.149		
Structureel tekort	-176.983	-788.176	-749.134	-784.290	-1.593.510

Toelichting.

De perspectiefnota start met het saldo van de Programmabegroting 2014-2017.

Diverse begrotingswijzigingen.

Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2014-2017 heeft de raad nog de hier vermelde besluiten genomen.

Overige mutaties.

Budgetafwijkingen structureel en incidenteel.

In bijlage 7.2.1. zijn de budgetafwijkingen vermeld. Deze worden nader toegelicht bij de betreffende bestuursprogramma's. Onderdeel van deze budgetafwijkingen zijn de teruggedraaide bezuinigingen/ inkomstenoptimaliserende maatregelen. Deze bedragen structureel circa € 1 mln. en zijn in bijlage 7.2.2. nader gespecificeerd.

Algemene uitkering (accres).

Op basis van de septembercirculaire van 2013 wordt een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds voor prijs- en loonontwikkelingen (incl. sociale lasten) verwacht.

Algemene uitkering (aantallen).

De oorspronkelijk opgenomen aantallen (hoeveelheden) in de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn bijgesteld op basis van de meest recente informatie. De algemene uitkering valt daardoor enigszins hoger uit.

Herverdeeleffecten groot onderhoud algemene uitkering.

Sinds 1997 is de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds niet meer herijkt. Het Rijk heeft met ingang van 2015 groot onderhoud doorgevoerd van de algemene uitkering op basis van onderzoeksresultaten uit 2010. Dit groot onderhoud leidt tot een aanpassing van de clusters binnen de algemene uitkering en tot herverdeeleffecten voor de gemeenten. In de mei-circulaire zullen deze cijfers worden geactualiseerd naar 2014. Deze actualisatie leidt uiteraard ook tot herverdeeleffecten, maar de verwachting is dat deze gering zullen zijn. Niet alle clusters zijn van groot onderhoud voorzien (herijkt). De overblijvende clusters komen in 2016 aan bod. Ook dit leidt uiteraard weer tot voor- of nadelige herverdeeleffecten.

Het groot onderhoud betekent voor onze gemeente een nadeel van € 11 per inwoner is € 463.500 structureel. Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De invoering van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), waarbij een andere wijze van telling van woonruimten plaatsvindt. De woonruimten (capaciteit bijzondere woongebouwen) in de kazerne tellen niet meer mee;
- Onderwijshuisvesting. Met name nadelig voor gemeenten met veel voortgezet onderwijs en in mindere mate met speciaal onderwijs;

- Cluster Wegen en Water. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van weinig verstedelijkte gemeenten naar sterk verstedelijkte gemeenten.

Lonen en sociale lasten.

De CAO voor gemeenteambtenaren liep tot en met december 2012. Er bestaat nog geen zicht op een nieuwe CAO. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van de sociale lasten. Voor 2015 is in de Perspectiefnota uitgegaan van een stijging van de loonkosten, incl. sociale lasten van 2,25%. Deze stijging is gebaseerd op de "Loonvoet sector overheid" zoals opgenomen in het CEP 2014 (kernegegevenstabel 2012-2015 van het CEP d.d. 4 maart 2014). Zodra er een nieuwe CAO is afgesloten zal een bijstelling van het percentage plaatsvinden en de financiële consequenties worden verwerkt in de programmabegroting.

Prijscompensatie.

De prijscompensatie voor intermediair verbruik bedraagt voor 2015 0,95% (kernegegevenstabel 2012-2015 van het CEP d.d. 4 maart 2014). Daarbij is rekening gehouden met de sinds 2012 bijgestelde indexcijfers. Voor een opbouw van de prijscompensatie verwijzen wij naar hoofdstuk 6.

Areaaluitbreidingen.

Het bedrag voor areaaluitbreiding (zie ook hoofdstuk 6) is gebaseerd op een toename van het aantal woningen met 125 en een bedrag per woning van € 387,00.

Voorziening wachtgelden voormalige wethouders.

De wachtgelden voor de voormalige wethouders bedragen in totaal maximaal circa € 900.000. Het maximale bedrag neemt af als de voormalige wethouders zelf inkomen genereren. Op grond van het BBV moet voor de volledige periode een voorziening worden gevormd. Vooralsnog is in de PPN rekening gehouden met een voorziening van € 500.000. Indien daartoe aanleiding is zal bij de Najaarsnota/ Jaarrekening tot bijstelling van de voorziening worden overgegaan.

Structureel tekort.

Na eliminatie van de incidentele budgetten resteert een structureel tekort van € 176.983 in 2014 oplopend naar € 1.593.510 in 2018.

4 Te nemen besluiten

De raad wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van:
 - a. "De realiteit" zoals vermeld in hoofdstuk 1.1;
 - b. "Kansen en bedreigingen" zoals vermeld in hoofdstuk 2;
 - c. het "Financieel beeld" zoals vermeld in hoofdstuk 3;
 - d. het Bestedingsplan 2015-2018 zoals deze als bijlage in hoofdstuk 7.1. in de nota is opgenomen met uitzondering van de burgerschapsstage (zie punt 3a).
2. Te besluiten:
 - a. tot het vaststellen van het financieel beeld overeenkomstig de in hoofdstuk 3 opgenomen tabel "Financieel beeld", jaarschijf 2014;
 - b. de in hoofdstuk 3 vermelde incidentele uitgaven van de jaarschijf 2014 van in totaal € 548.467 te dekken door een onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.
 - c. het structurele tekort van de jaarschijf 2014 ad € 176.983 zoals weergegeven in hoofdstuk 3 te betrekken bij de Najaarsnota 2014;
 - d. de in hoofdstuk 3 weergegeven structurele tekorten van de jaarschijven 2015 tot en met 2018 te betrekken bij de samenstelling van de Programmabegroting 2015-2018;
 - e. de budgetafwijkingen, zoals deze als bijlage 7.2. in de nota zijn opgenomen vast te stellen.
3. Te besluiten:
 - a. de burgerschapsstage (v/h maatschappelijke stage) na 2014 te continueren door de wegvallende rijksbijdrage van structureel € 29.000 ten laste van de exploitatie te brengen.

5 De realisatie per programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de beoogde maatschappelijke effecten en resultaten uit de Programmabegroting 2014 -2017, inclusief financiële afwijkingen.

Een samenvatting van de financiële budgetafwijkingen treft u aan in hoofdstuk 7.

5.1 Steenwijkerland werkt en leert

Steenwijkerland werkt en leert

Prognose:

✓ = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma)

Als gemeente investeren we in het landelijke en stedelijke gebied en nemen initiatieven om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in de gemeente op peil te houden dan wel verder te versterken. Deze verdere ontwikkeling van Steenwijkerland als werk-, woon- en voorzieningen gemeente staat centraal. Op die wijze willen we een aantrekkelijke gemeente zijn om in te werken en waar iedereen actief is.

Maatschappelijk effect: werkgelegenheidsgroei, meer werkgelegenheid in de sectoren toerisme, zorg, wellness, duurzaamheid en kennis

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit Programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Groei banen minimaal gelijk aan gemiddelde Overijssel	2014	≥ gemiddeld Overijssel	■	Banengroei is als gevolg van economische situatie nog steeds lastig
	2017	≥ gemiddeld Overijssel	✓	

Stand van zaken beoogde resultaten uit Programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
Doorontwikkelen ondernemersklimaat met het oog op een waardering van een 6,5 of hoger voor het ondernemersklimaat in 2014 (score 2010: 6,0)	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2014-2017

Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/het project gereed?
Realisatie glasvezelnetwerk	■	■	■	nee

Leader	✓	✓	✓	nee
Rietimpuls	✓	✓	✓	nee

Toelichting op de afwijking van de prognose: Realisatie glasvezelnetwerk	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het is, als gevolg van juridische en financiële redenen, vooralsnog niet mogelijk om alle adressen (20.000) te voorzien van glasvezel.
Wat zijn de oorzaken?	(Europese) wetgeving staat overheidsinterventie in grijze gebieden en kernen niet toe. Het realiseren van een sluitende businesscase voor de totale gemeente vervalt daarmee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Ingezet wordt op het realiseren van breedband in de buitengebieden (witte gebieden).
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het gereserveerde bedrag van € 1.000.000 valt weer vrij ten gunste van de algemene reserve vrij besteedbaar.
Welke maatregelen stellen we voor?	In samenwerking met marktpartij Ziggo zal worden nagegaan of en hoe de witte gebieden kunnen worden aangesloten. De eventueel benodigde nieuwe kredieten worden t.z.t. bij de gemeenteraad aangevraagd.

Resultaat 2		Prognose
Vergroten kwaliteit bedrijventerreinen met het oog op waardering van drie sterren voor te herstructureren bedrijventerreinen in 2014 2 hectare ruimtewinst op bedrijventerreinen	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Meer arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie: Het realiseren van extra arbeidsplaatsen gerelateerd aan de vrijetijdseconomie is gewenst.	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose : Arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie			
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van het LISA databestand 2014 ziet de ontwikkeling van het aantal banen (fulltimers, parttimers en uitzendkrachten) in de periode 2009-2013 er als volgt uit:		
	jaar	banen totaal	banen R&T
	2009	15.500	2.110
	2010	15.300	2.180
	2011	15.380	2.040
	2012	15.370	2.160
	2013	15.270	2.090
Wat zijn de oorzaken?	De inschatting is dat de tegenvallende groei van het aantal banen te maken heeft met de economische crisis. Het lijkt dat de economie langzaam uit het dal klimt. De prognose voor 2014 is daarom positief. De verwachting is dat de positieve trend zich verder voortzet en dat in 2017 het aantal banen sterker is gegroeid.		
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De doelstelling blijft overeind. Het is en blijft nodig dat de sector investeert in haar product. Voor zover mogelijk zal de gemeente dit stimuleren en faciliteren, zonder in de verantwoordelijkheid van ondernemers te treden.		
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Wanneer we de komende jaren de partijen in de toeristische sector ook financieel willen blijven ondersteunen, wellicht samen met de provincie, vraagt dit aanvullende financiële middelen. We zullen voorstellen doen ten aanzien van de meerjarenbegroting.		
Welke maatregelen stellen we voor?	De maatregelen worden verder uitgewerkt zodat deze meegenomen in de meerjarenbegroting.		

Resultaat 4		Prognose
In stand houden agrarische sector en natuurbeheer in samenhang	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: alle Steenwijkerlanders zijn actief

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit Programmabegroting 2014 - 2017

		Prognose	Toelichting
- Iedereen met een WWB uitkering volgt een traject of doet vrijwilligerswerk - Rapportcijfer 6,7 voor Steenwijkerland als gemeente om te werken (Omnibusenquête 2013: 6,1) 67% van onze beroepsbevolking heeft werk	2014	■	Als gevolg van een stijgend cliëntenbestand WWB en een afnemend re-integratiebudget lukt het niet meer om iedereen een traject aan te bieden. De afspraak met de IGSD is gemaakt dat de caseload van de werkconsulenten maximaal 80 WWB cliënten omvat.
	2017	✓	

Stand van zaken beoogde resultaten uit Programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
Afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt: Een op de landelijke ontwikkelingen afgestemde effectieve en efficiënte uitvoeringsorganisatie voor burgers die zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevinden (WWB, WIJ, WAJONG en WSW) en die opereert vanuit de één loket gedachte	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: Afstemmen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De realisatie van één uitvoeringsorganisatie heeft vertraging opgelopen doordat de kwartiermaker plaats heeft gemaakt voor de nieuwe directeur NWG - IGSD.
Wat zijn de oorzaken?	Zie boven.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Op dit moment is de inschatting dat het inhoudelijk geen gevolgen heeft voor de doelstellingen, mede omdat de invoering van de Participatiewet is uitgesteld naar 1 januari 2015.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Zie financiële mutatie 2 aan het eind van het programma.
Welke maatregelen stellen we voor?	Zie financiële mutatie 2 aan het eind van het programma.

Resultaat 2		Prognose
Alle WWB klanten die inactief zijn worden geactiveerd tot participatie 100 WWB cliënten stromen uit naar betaalde arbeid 150 langdurig werkzoekenden stijgen één trede op de participatieladder (inclusief uitstroom naar werk)	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: WWB klanten activeren tot participatie

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Ondanks een licht economisch herstel is er nog geen sprake van een aantrekkende arbeidsmarkt. Hierdoor lukt het niet om bovenstaande doelstelling te halen. Ook de beperkte inzet van werkconsulenten op de IGSD zullen minder langdurig werkzoekenden een trede stijgen op de participatieladder.
Wat zijn de oorzaken?	Oplopend WWB bestand en nog geen aantrekkende arbeidsmarkt.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Worden niet gehaald

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Zie financiële mutatie 1 aan het eind van het programma.
Welke maatregelen stellen we voor?	Zie financiële mutatie 1 aan het eind van het programma.

Resultaat 3		Prognose
Effectieve en efficiënte dienstverlening gericht op participatiebevordering : Alle cliënten van het inactieve bestand van de IGSD zijn geactiveerd tot participatie, primair naar betaald werk en als dat niet of nog niet lukt naar maatschappelijke participatie. Bij dit laatste dient voorrang gegeven te worden aan instroom in de bestaande en nieuwe projecten bij de IGSD in plaats van externe. Nadere beleidskeuzes over klantprofielen moeten aangeven hoe de inzet van de IGSD hierop plaats moet gaan vinden in 2014.	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: Dienstverlening gericht op participatiebevordering

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Als gevolg van een stijgend cliëntenbestand WWB en een afnemend re-integratiebudget lukt het niet meer om iedereen een traject aan te bieden. De afspraak met de IGSD is gemaakt dat de caseload van de werkconsulenten maximaal 80 WWB cliënten omvat.
Wat zijn de oorzaken?	Oplopend cliëntenbestand WWB en afnemende re-integratiebudgetten.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Worden niet gehaald in 2014.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De middelen kunnen niet meer voor iedereen met een WWB uitkering worden ingezet.
Welke maatregelen stellen we voor?	In de loop van 2014 zullen bij het beleidsplan Participatiewet de nadere beleidskeuzes gemaakt worden over de inzet van middelen in relatie tot welke doelgroepen wel en geen ondersteuning meer krijgen bij re-integratie en participatie.

Resultaat 4		Prognose
Alle hardekern-jongeren worden individueel begeleid.	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: kinderen ontwikkelen hun talenten

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit Programmabegroting 2014 - 2017

		Prognose	Toelichting
- Alle 2- en 3 jarige doelgroepkinderen kunnen vier dagdelen per week Vroeg en voorschoolse educatie volgen - Minder kinderen uit speciaal onderwijs vinden reisafstand naar school belastend - Brede scholen ondersteunen kinderen zoveel mogelijk in hun cognitieve-, sociaal-emotionele-, motorische- en creatieve ontwikkeling	2014	✓	
	2017	✓	

Stand van zaken beoogde resultaten uit Programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
Kinderen met een taalachterstand volgen een taalachterstandprogramma - handhaving van het huidige aantal VVE-plaatsen	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Tot stand komen van nieuwe brede scholen in het basisonderwijs	2014	✓
	2017	✓

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Financiële mutatie 1: Hogere uitgaven WWB en hogere rijksbijdrage I-deel	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het veronderstelde herstel van de economie is op dit moment nog niet merkbaar in een afname van ons WWB-bestand. Sterker nog, de stijging zet zich nog steeds door. Het gemiddeld aantal WWB-ers voor 2014 in onze begroting bedraagt 761, echter op basis van de ontwikkelingen in het eerste kwartaal 2014 zijn er ultimo maart 2014 al 819 WWB-ers. Daarom wordt voorgesteld het gemiddeld aantal WWB-ers over 2014 bij te stellen naar 820 en de meerkosten hiervan, zijnde $59 \times € 14.000 = € 826.000$ op te nemen bij de perspectiefnota 2014. Naast een verhoging van de uitgaven is ook het I-deel (de ontvangen rijksuitkering voor de WWB) naar boven toe bijgesteld. Dit I-deel bedraagt voor 2014 nu nog € 12.705.000 en ligt t.o.v. onze begroting € 2,5 mln. hoger. Inmiddels is er al wel een winstwaarschuwing afgegeven door het ministerie van SZW dat rekening gehouden moet worden met een neerwaartse bijstelling van dit budget met circa 8%. Dit betekent dat ons I-deel voor 2014 bijgesteld kan worden van € 10.200.000 naar € 11.700.000 en het voordeel € 1,5 mln. bedraagt t.o.v. onze begroting.
Wat zijn de oorzaken?	Ondanks een licht economisch herstel nog geen daling van het WWB bestand.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De gewenste uitstroom uit de WWB naar betaald werk in 2014 zal niet worden gehaald en hetzelfde geldt ook voor de stijging van het aantal WWB-ers op de participatieladder.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor wat betreft de uitgaven zal de raming over 2014 met € 826.000 moeten worden aangepast en voor de ontvangsten met € 1,5 mln. Per saldo is er dus een voordeel van € 674.000.
Welke maatregelen stellen we voor?	De raming in de begroting dient te worden aangepast.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 2: Samenwerking NoordWestGroep (NWG) en IGSD	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Bij de realisatie van één uitvoeringsorganisatie NWG en IGSD is het uitgangspunt de ontstane tekorten als gevolg van kortingen op de rijksbudgetten en de taakstelling van de IGSD zoveel mogelijk op te vangen met inkomsten-optimaliserende maatregelen en kostenbesparingen. Overeenkomstig het plan 'Samen werken aan Samenwerken', één uitvoeringsorganisatie NWG en IGSD gaat het daarbij om een bedrag van € 1 mln. Op basis van de eerste managementrapportage van de nieuwe directeur van beide organisaties, die per 1 december 2013 in dienst is getreden, is de conclusie dat het gewenste effect van deze maatregelen in 2014 niet gehaald wordt. Bij de raadsbrief van april 2014 hebben wij u hier reeds over geïnformeerd. Daarnaast is als gevolg van de nog steeds stijgende WWB cliëntenaantallen (> 1000) de formatie van de IGSD conform de afspraak uitgebreid met 1 inkomensconsulent. Dit betekent een extra bijdrage van 75% van € 62.500 = € 46.875 over 2014.
Wat zijn de oorzaken?	Door een vertraging in de totstandkoming van één uitvoeringsorganisatie, het voortschrijdend inzicht in de haalbaarheid van de te nemen maatregelen en tegenvallende opbrengsten bij de Groenvoorziening en Industriële diensten bij NWG.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het grotendeels niet realiseren van de gewenste maatregelen inclusief de taakstelling van de IGSD betekent een nadeel van totaal € 1.013.400. Het beschikbare budget voor de apparaatskosten van de IGSD neemt over 2014 toe met € 46.875.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het aanpassen van de begroting.

Financiële mutatie 3: Leerlingenvervoer	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Verwachte overschrijding van € 108.000.
Wat zijn de oorzaken?	• NEA indexering 6,5% per 1-8-2013 is niet meegenomen in de begroting. De totale verhoging als gevolg van deze indexering is ongeveer € 52.500. • een toename van het vervoer naar Meppel en Groningen • individueel vervoer naar Assen • vervoer naar voortgezet onderwijs (leerling met handicap) • extra rit naar Zwolle
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De ingeboekte bezuiniging ad € 22.800 op het leerlingenvervoer wordt voor 2014 niet gehaald.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het budget voor leerlingenvervoer wordt overschreden met een bedrag van € 108.000.
Welke maatregelen stellen we voor?	De begroting structureel aanpassen tot het verwachte uitgavenniveau.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Per 1 augustus 2014 wordt het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed.

Financiële mutatie 4: Beheer en exploitatie Mfc de Zuidwester	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er wordt geen stichting opgericht voor het beheer en de exploitatie van het onlangs geopende Mfc De Zuidwester, zoals in eerste instantie de bedoeling was. In plaats daarvan wordt het gebouw geheel in exploitatie genomen door de gemeente Steenwijkerland zelf. Hierdoor ontstaat een structureel begrotingstekort.
Wat zijn de oorzaken?	De onderhandelingen met de diverse deelnemende partijen heeft voor wat betreft de exploitatie van het gebouw niet tot een akkoord geleid.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In de begroting ontstaat door de gekozen constructie voor het jaar 2014 een tekort van € 31.489. Vanaf het jaar 2015 ontstaat een structureel nadeel van € 29.149.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het aanpassen van de begroting.

Actualiteiten en risico's met betrekking tot dit programma
<u>Actualiteiten:</u> De ontwikkelingen in het eerste kwartaal laten een stijging zien van het aantal WWB cliënten. Zowel aan de uitgavenkant als aan de inkomstenkant is er een bijstelling voorzien. Dit betekent ook een formatiebijstelling bij de IGSD. Mede als gevolg van de economische ontwikkeling is de gerealiseerde omzet over 2013 bij NoordWestGroep achtergebleven bij de ramingen. Dit heeft tot gevolg dat ook het uiteindelijke financiële resultaat over 2013 negatiever uitkomt dan begroot en de kans bestaat dat er nog een aanvullende gemeentelijke bijdrage over 2013 beschikbaar gesteld moet worden. <u>Risico's:</u> Verdere toename aantal WWB cliënten door vertraging in het herstel van de economie. Na behandeling en vaststelling van de jaarrekening 2013 van NoordWestGroep in de aandeelhoudersvergadering zal bekend zijn hoe groot het definitieve verlies over 2013 bedraagt en welk deel hiervan voor onze gemeente komt. De afspraak is dat de gemeente de vrij besteedbare reserve van NoordWestGroep aanvult op het moment dat deze beneden de € 500.000,- uitkomt. Bij de najaarsnota 2013 zullen wij u verder over berichten.

5.2 Steenwijkerland leeft

Steenwijkerland leeft

- ✓ = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma)

De kracht van Steenwijkerland is de onderlinge betrokkenheid. Wij willen de energie in onze samenleving aanboren, de kracht van onze inwoners versterken. Door belemmeringen zoveel als mogelijk weg te nemen willen wij dat iedereen meedoet in de samenleving. Wij willen voorkomen dat inwoners langdurig afhankelijk zijn van hulpverlening.

Maatschappelijk effect: voorkomen van schulden en het bieden van een financieel vangnet

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- Omvang gebruik minimaregelingen blijft gelijk (2009: 2015 aanvragen) - Daling gebruik schuldenregelingen (vrijwillig: < 148 personen, wettelijk < 34 personen)	2014	= 2015 aanvragen minimaregeling Daling gebruik schuldenregelingen	✓	
	2017	= 2015 aanvragen < 145 vrijwillig gebruik schuldenregelingen < 34 wettelijk gebruik schuldenregelingen	✓	

Resultaat 1		Prognose
Beter gebruik minimaregelingen: Nulmeting van het aantal vrijwilligers binnen het Netwerk formulierenbrigade	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Voorkomen van een toename van schuldsituaties t.o.v. 2013 : Meer mensen maken gebruik van budgetbeheer (score 2009: 264 personen) Er zijn vrijwilligers beschikbaar voor hulp bij het budgetbeheer	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Onze inwoners zijn bekend met schuldhulpverlening: Minstens 61% van de inwoners kent de schuldhulpverlening (score 2011 en 2013: 59% en 63%, bron: Omnibusenquête 2011 en 2013)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Wachttijden schuldhulpverlening:	2014	✓

100% van de klanten schuldhulpverlening wordt binnen de wettelijk gestelde termijn geholpen - Handhaven hoge tevredenheid bijzondere bijstand (cijfer 7,4 in 2011)	2017	✓
---	------	---

Maatschappelijk effect: iedereen kan zich redden in de samenleving

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
> 82% gebruikers vindt WMO voorzieningen bijdragen aan zelfstandig wonen > 76% gebruikers vindt WMO voorzieningen bijdragen aan meedoen aan de samenleving - Minder mensen vinden mantelzorg zware belasting > 85% ouderen tevreden over zorgvoorzieningen in buurt	2014	> 82% vindt WMO voorzieningen bijdragen aan zelfstandig wonen > 76% vindt WMO voorzieningen bijdragen aan samenleving > 85% ouderen tevreden over zorgvoorzieningen	✓	
	2017	> 82% vindt WMO voorzieningen bijdragen aan zelfstandig wonen > 76% vindt WMO voorzieningen bijdragen aan samenleving > 85% ouderen tevreden over zorgvoorzieningen	✓	

Resultaat 1		Prognose
Voorzieningen als aanvulling op eigen kracht: - Klanten geven een 7,8 voor de individuele WMO voorzieningen (score 2011: 7,7 benchmark WMO) - Klanten geven een 8,1 voor de hulp bij het huishouden (score 2011: 8,0 benchmark WMO)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Zo lang mogelijk thuis wonen	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Ondersteuning mantelzorg - Het aantal deelnemers aan het netwerk mantelzorgondersteuning Steenwijkerland is gestegen ten opzichte van 2013 (2013: 6 partijen) - Daling van het percentage mensen dat NIET weet waar ze terecht kunnen voor hulp en ondersteuning bij mantelzorg (score 2008: 45% van de volwassenen, bron: GGD monitor)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Voorkomen eenzaamheid Minder dan 7% van de volwassenen en 4% van de senioren is eenzaam.	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: versterken eigen kracht in de samenleving

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
> 85% van de inwoners is tevreden over contacten met anderen - Rapportcijfer 6,7 voor de waardering van culturele activiteiten (Omnibusenquête 2013: 6,3) > 48% van de inwoners is vrijwilliger (Omnibusenquête 2013: 46%)	2014	> 85 % tevreden over contacten met anderen 6,7 voor waardering culturele activiteiten > 48% is vrijwilliger	✓	
	2017	> 85 % tevreden over contacten met anderen 6,7 voor waardering culturele activiteiten > 48% is vrijwilliger	✓	

Resultaat 1		Prognose
Versterken ontmoetingsmogelijkheden	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Stimuleren verenigingsleven Verenigingen voeren vernieuwende concepten door	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Stimuleren cultuureducatie Alle scholen hebben een gezamenlijke aanpak voor cultuureducatie ingevoerd	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Stimuleren vrijwilligerswerk - Stijging van het aantal succesvolle matches tussen vraag en aanbod vrijwilligerswerk t.o.v. 2013 89% van de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties voelen zich voldoende ondersteund door de gemeente (Omnibusenquête 2013: 93%) - Alle middelbare scholieren volgen in 2014 een burgerschapsstage	2014	✓
	2017	✓

Burgerschapsstage.

De wettelijke verplichting tot het volgen van een burgerschapsstage vervalt met ingang van het schooljaar 2015/2016. Daarmee vervallen ook de financiële middelen die van het Rijk worden ontvangen met ingang van 2015. De burgerschapsstage heeft in de afgelopen jaren haar nut bewezen voor zowel de leerlingen, de vrijwilligersorganisaties als de maatschappij. De scholen zijn bereid om te blijven investeren in de burgerschapsstages. Ons college wil dan ook de continuïteit waarborgen van deze stages door nu reeds aan uw raad voor te stellen om de wegvallende rijksbijdrage met ingang van 2015 ten laste van de exploitatie te laten komen.

Maatschappelijk effect: gezonde voeding en voldoende beweging

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- Het percentage inwoners dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen stijgt - Minstens 80% van de inwoners is tevreden over onze sportaccommodaties (Omnibussenquête 2013: 82%)	2014	Percentage inwoners stijgt dat voldoet aan Nederlandse Norm Gezond Bewegen $\geq 80\%$ is tevreden over sportaccommodaties	✓	
	2017	Percentage inwoners stijgt dat voldoet aan Nederlandse Norm Gezond Bewegen $\geq 80\%$ is tevreden over sportaccommodaties	✓	

Resultaat 1		Prognose
Aanpassen sportaccommodaties • In 2014 zijn 2 (gemeentelijke) buitensportaccommodaties aangepast op NOC-NSF normen	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Verbeteren gezonde leefstijl: • Het instrument combinatiefunctionaris wordt voortgezet door inzet van beweegteamcoaches en cultuurcoach vanuit 1 centrale regie. • Op minimaal 10 basisscholen is het project 'Ik Lekker Fit' geborgd • Op 5 van de 17 basisscholen wordt er de komende 4 leerjaren binnen de lesprogramma's structureel aandacht besteed aan gezonde leefstijlschema's, voeding, beweging en gezonde keuzes. • Het deelnemersaantal aan Irun2Bfit blijft tenminste tussen 540-570 leerlingen (deelnemersaantal is afhankelijk van het aantal brugklassers in dit schooljaar) • Het deelnemersaantal aan Scholierensport en Cultuur bedraagt 500 aanmeldingen. • Het percentage inwoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen voor kinderen is 49% in 2014 (Omnibussenquête 2013: 63%)	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: Jongeren participeren in de samenleving

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
≥ 50% van de jongeren tevreden over betrokkenheid bij beleid. ≥ 31% van de inwoners tevreden met voorzieningen jongeren (Omnibus enquête 2013: 44%) - Minimaal 75% van de jongeren heeft een gezond gewicht, minimaal 85% van de jongeren voelt zich psychosociaal gezond	2014	≥ 50% jongeren tevreden over betrokkenheid beleid ≥ 31% inwoners tevreden met voorzieningen jongeren ≥ 75% jongeren gezond gewicht ≥ 85% jongeren voelt zich psychosociaal gezond	✓	
	2017	≥ 50% jongeren tevreden over betrokkenheid beleid ≥ 31% inwoners tevreden met voorzieningen jongeren ≥ 75% jongeren gezond gewicht ≥ 85% jongeren voelt zich psychosociaal gezond	✓	

Resultaat 1		Prognose
- Handhaving percentage (85%) ouders en jongeren dat weet waar ze terecht kan met opvoed- of opgroevragen (Omnibusenquête 2013: 91%) - Onze inwoners geven minimaal een rapportcijfer 7 voor de kwaliteit van de informatie, advies en hulp die ze kregen bij opvoed- en opgroevragen - In het kader van "het CJG is voorbereid op de transitie (decentralisatie) jeugdzorg 2015" zijn noodzakelijke kaders vastgesteld, afspraken met betrokken partijen gemaakt en pilots uitgevoerd.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Alcoholpreventie - Alle leerlingen van groep 8 van het basisonderwijs hebben een training alcoholpreventie gevolgd - Met alle keten is een convenant gesloten - Supermarkten en horecagelegenheden verstrekken geen alcohol aan jongeren jonger dan 18 jaar	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
- De opgerichte jongerenraad wordt verder ontwikkeld - Er is een jongerensite www.JongindeKop.nl	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: Jongerenraad	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Helaas hebben we moeten concluderen dat de jongerenraad in de huidige vorm niet zou gaan werken.
Wat zijn de oorzaken?	De jongeren toonden te weinig initiatief, enthousiasme en betrokkenheid en ze waren ook geen afspiegeling van de jeugd. Ook nieuwe wervingspogingen leverden niets op.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Jongerenparticipatie is en blijft lastig te realiseren. Toch moeten wij blijven zoeken naar vormen om jongeren er bij te betrekken.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Geen.
Welke maatregelen stellen we voor?	Wij gaan onderzoeken of met de VO-scholen en hun leerlingenraden toch een soort van doorstart gemaakt kan worden.

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Financiële mutatie 1: Activiteitscentrum De Korf	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het wijkactiviteitscentrum De Korf zal begin mei 2014 overgaan naar het nieuwe gebouw van de Brede School 'de Zuidwester'. Met Timpaan Welzijn is de afspraak gemaakt dat zij het beheer en de exploitatie van de 'oude' Korf tot het moment van verhuizing voor hun rekening zouden nemen. Hier is in onze begroting 2014 geen rekening meer mee gehouden. Daarnaast heeft de nieuwe Stichting Activiteitscentrum de Korf, die het toekomstige beheer en exploitatie van de nieuwe Korf gaat uitvoeren voor de komende 3 jaar verzocht om een garantiesubsidie van maximaal € 5.000 per jaar.
Wat zijn de oorzaken?	Een latere verhuisdatum van de 'oude' naar de 'nieuwe' Korf heeft tot gevolg dat Timpaan Welzijn 4 maanden langer de exploitatie van de oude Korf heeft gedraaid. De kosten hiervan bedragen € 12.000. De nieuwe stichting heeft op basis van een ingediende begroting nog een tekort van ruim € 4.000. Omdat ze het beheer en de exploitatie volledig met vrijwilligers gaan uitvoeren verzoeken ze voor de komende 3 jaren om een garantie van maximaal € 5.000 om toe te kunnen werken naar een sluitende begroting. Alleen bij verlies kan hier een beroep op worden gedaan tot het hierboven genoemde maximale bedrag.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	N.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een nadeel in de begroting van € 12.000 voor wat betreft de extra subsidie. Indien er een beroep wordt gedaan op de garantstelling, kan dit gedurende een periode van drie jaar een nadeel opleveren van maximaal € 5.000 per jaar.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voor 2014 een extra subsidie beschikbaar te stellen aan Timpaan Welzijn van € 12.000 voor de Korf tot 1 mei 2014. Voor de jaren 2014 t/m 2016 een garantiestelling af te geven van maximaal € 5.000 per jaar in het eventuele exploitatieverlies van de nieuwe Korf.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 2: Stelpost actief vrijwilligersbeleid/ stichting Present	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de begroting is een stelpost opgenomen ter hoogte van € 5.000 voor de ontwikkeling van actief vrijwilligersbeleid. Besteding van dit budget is alleen mogelijk in overleg met de gemeenteraad. Het college heeft besloten om een bedrag van € 3.000 aan subsidie toe te kennen uit genoemde stelpost aan de stichting Present Steenwijkerland.
Wat zijn de oorzaken?	De stichting Present heeft een subsidieaanvraag ingediend voor het stimuleren van het vrijwilligerswerk. Present richt zich in eerste instantie op de vrijwilligers en probeert daar een passend project bij te zoeken.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	We willen dat onze inwoners actief blijven als vrijwilliger en gaan uit van het stimuleren van het vrijwilligerswerk. Dit door een betere afstemming van vraag en aanbod. Stichting Present kan hier een grote rol in spelen.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Van de stelpost van € 5.000 wordt een bedrag van € 3.000 besteed.
Welke maatregelen stellen we voor?	Er worden geen nadere maatregelen voorgesteld.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 3: Groot onderhoud zwembad 't Tolhekke	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van een uitgevoerde inspectie eind 2013 is naar voren gekomen dat het leidingwerk van zwembad 't Tolhekke na ca. 40 jaar niet meer aan de normen voldoet en aan vervanging toe is. Deze inspectie is uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf. Naast deze vervangingsinvestering is het zwembad qua afwerking ook toe aan een grondige onderhoudsbeurt. De totale kosten van beide onderdelen, zowel bouwkundig als installatietechnisch, bedragen € 407.600,--.
Wat zijn de oorzaken?	Het feit dat het bad reeds 40 jaar oud is en dat de staat van onderhoud van het leidingwerk (ondergronds) pas bij een nadere inspectie vastgesteld kon worden.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Bij het niet uitvoeren van dit groot onderhoud zal de doelstelling in de toekomst van voldoende bewegen in aantrekkelijke sportvoorzieningen minder gehaald worden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Hier is binnen de bestaande begroting geen rekening mee gehouden.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voor 2014 een bedrag beschikbaar te stellen van € 407.600. Vooruitlopende op de vaststelling van een meerjarig onderhoudsplan een structureel bedrag voor onderhoud van € 30.000 op te nemen in het Bestedingsplan 2015-2018.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	n.v.t.

Actualiteiten en risico's met betrekking tot dit programma
<u>Actualiteiten:</u> De transities AWBZ en Jeugdzorg staan volop in de belangstelling. De ambtelijke voorbereiding vergt een behoorlijke inspanning. Er zijn indicaties van de landelijke macrobudgetten gegeven. De mei-circulaire moet duidelijk maken welke financiële middelen daadwerkelijk beschikbaar komen. <u>Risico's:</u> Door de kortingen die het rijk doorvoert bij de transities komt het financiële risico bij de gemeente te liggen.

5.3 Steenwijkerland woont

Steenwijkerland woont

- ✓ = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma)

Steenwijkerland is en blijft de mooiste plek om in te wonen. We willen inwoners binden aan onze mooie gemeente; de kwaliteit van het wonen is er goed. Daarvoor moeten we investeren in betaalbare woningen op maat, levensloopgeschikt, streekeigen en duurzaam. Wij investeren daarnaast ook in het versterken van onze (historische) steden en dorpen, zodat we de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op peil kunnen houden. In 2012 is de visie op Wonen en Leefbaarheid vastgesteld. In deze visie is de omslag van kwantiteit naar kwaliteit gemaakt. Niet meer het aantal te bouwen woningen staat centraal, maar de kwaliteit van het wonen in Steenwijkerland.

Maatschappelijk effect: nieuwe woonplannen sluiten aan bij de (toekomstige) behoefte. In de woonbehoefte wordt voorzien.

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- Voldoen aan de woonbehoefte vanuit de nieuwe woonvisie - Minimal 50% van de woningen op inbreidingslocaties	2014	Voldoen aan woonbehoefte vanuit woonvisie ≥ 50% woningen in inbreidingslocaties	✓	
	2017	Voldoen aan woonbehoefte vanuit woonvisie ≥ 50% woningen in inbreidingslocaties	✓	

Resultaat 1		Prognose
Visie wonen en leefbaarheid. De kwaliteit op het gebied van wonen in Steenwijkerland verder vergroten: • rapportcijfer voor de gemeente om te wonen minimaal een 7,3 (Omnibusenquête 2013: 7,2)	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat): Visie wonen en leefbaarheid

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De afwijking is minimaal. Het rapportcijfer van de omnibusenquête wijkt licht af van de gemeentelijke doelstelling, nl. een 7,2 in plaats van een 7,3. Echter: men oordeelt het meest positief over Steenwijkerland als gemeente om te wonen in vergelijking met thema's als werken of cultuur in de gemeente.
Wat zijn de oorzaken?	De oorzaken zijn bij een dergelijke lichte afwijking moeilijk te achterhalen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De afwijking heeft slechts een beperkt gevolg op de realisatie van de doelstelling.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Geen.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voortzetten huidige beleid. Daarnaast mogelijke knelpunten vroegtijdig signaleren en indien nodig plannen actualiseren.

Resultaat 2		Prognose
Wonen voor iedereen en specifiek de doelgroepen: - huishoudens met een laag inkomen - vitale senioren - starters en jonge gezinnen - zorgvragende senioren	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Vergemakkelijking mogelijkheden voor particulier opdrachtgeverschap Inzicht in locaties waar CPO kan worden uitgevoerd	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Minimaal 30% van de woningbouw betreft sociale woningbouw (inclusief verzorgd wonen)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 5		Prognose
Prestatieafspraken met corporaties waardoor acties en uitgangspunten uit de Visie op wonen en leefbaarheid worden vertaald in concrete afspraken.	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat): Prestatieafspraken corporaties	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het opstellen van Prestatieafspraken Wonen met de woningcorporaties is eind 2012 uitgesteld en eind 2013 weer opgepakt.
Wat zijn de oorzaken?	Grote onzekerheid bij de woningcorporaties over de maatregelen die van rijkswege op hen afkwamen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	In de nieuwe Prestatieafspraken Wonen worden nieuwe doelstellingen voor de periode 2014-2017 opgenomen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Geen.
Welke maatregelen stellen we voor?	De nieuwe planning koerst op een ondertekening van nieuwe Prestatieafspraken Wonen in het najaar van 2014.

Resultaat 6		Prognose
Positioneren van Steenwijkerland als woongemeente. Het aantal inwoners blijft stabiel (> = 43.200)	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van hun woning

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Rapportcijfer ≥ 8 voor de eigen woning (Omnibusenquête 2013: 8,1)	2014	Rapportcijfer ≥ 8 voor de eigen woning	✓	
	2017	Rapportcijfer ≥ 8 voor de eigen woning	✓	

Resultaat 1		Prognose
• Verduurzamen van de sociale woningvoorraad (40% van de sociale huurwoningen heeft minimaal energielabel C) • Woningeigenaren zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van het nemen van preventieve maatregelen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen • Door het voortzetten van de herstructurering Steenwijk-west, Canneveltstraat, Molenbuurt en Nieuwe Buurt is de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving verbeterd • Er is een verkennend onderzoek knelpunten Oostemeenthe uitgevoerd. Nagegaan wordt welke knelpunten aanwezig zijn en hoe breed deze zich in de wijk voordoen	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Versterken streekeigenheid • Daar waar mogelijk opnemen van streekeigen kenmerken in bestemmingsplannen • Vaststellen van een gebiedscatalogus	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
• Inwoners geven de kwaliteit van de cultuurhistorie in de gemeente minimaal een 7,5 • Uitvoering van de nota erfgoedbeleid • Cultuurhistorie opnemen in alle bestemmingsplannen • Monitoren van de bouwkundige staat van monumentendoor jaarlijks bij 60 monumenten een nulmeting uit te voeren	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/het project gereed?
Project "Streekeigen huis en erf"	✓	✓	✓	nee
Project "Canneveltstraat kwadrant 3 en 4 Vollenhove"	■	■	■	nee
Wijkvernieuwing Steenwijk-west	✓	✓	✓	nee
Herinrichting Molenstraat Sint Jansklooster	■	■	■	nee

Toelichting op de afwijking van de prognose: Project Vollenhove en Sint Jansklooster	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In het project wijkplan Canneveltstraat in Vollenhove is na de derde fase, de vierde fase tijdelijk stopgezet. In het project wijkplan St. Jansklooster is de ontwikkeling voorlopig stopgezet.
Wat zijn de oorzaken?	Wetland Wonen Groep stelt de ontwikkeling uit.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De plannen lopen vertraging op.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De middelen zullen naar verwachting later worden ingezet.
Welke maatregelen stellen we voor?	In overleg met Wetland Wonen Groep worden mogelijke oplossingsrichtingen nader onderzocht.

Maatschappelijk effect: het voorzieningenniveau wordt versterkt

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
De structuur voor detailhandel, woningbouw en openbare ruimte in Steenwijk is verbeterd. De entrees van de stad zijn versterkt. Grote structuurversterkende projecten zijn voortgezet. Een aantrekkelijke binnenstad (Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Visiedocument waarin de ambities staan vermeld voor de gewenste sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit.	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat): Visiedocument

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De nieuwe Welstandsnota zal niet eind 2014 door de gemeenteraad zijn vastgesteld.
Wat zijn de oorzaken?	Er is voor een pilotgebied (Blokzijl) een Welstandsnota opgesteld. De raadscommissie heeft op 4 februari 2014 het advies behandeld omtrent de pilot Bloksijl. De raad heeft expliciet aangegeven om een extra informatieronde te houden over de nieuwe Welstandsnota. In het advies aan de raad is tevens aangegeven dat de planning zal worden aangepast en aanvullend budget van € 37.000 benodigd is, wat in de PPN zal worden verwerkt.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De planning voor het herzien van de Welstandsnota wordt aangepast. De nota zal gefaseerd worden vastgesteld in 2015.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Om de nota conform de pilot te kunnen afronden is een aanvullend budget nodig van € 37.000.
Welke maatregelen stellen we voor?	Een aanvullend budget beschikbaar stellen van € 37.000.

Resultaat 3		Prognose
Actuele bestemmingsplannen voor alle kernen op 1 januari 2015	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: Actualisatie bestemmingsplan Eeserwold

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor de kernen zijn de bestemmingsplannen voor 1 januari 2015 geactualiseerd. Echter ook het bestemmingsplan Eeserwold moet worden geactualiseerd op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De complexiteit van deze actualisatie is groot in relatie tot komst hypermarkt naar Eeserwold en ambitie woningbouwprogramma. Deze actualisatie is niet meegenomen in het generieke actualisatieproces. Noodzaak aparte middelen vrij te maken om onderzoeken, productie bestemmingsplan en juridische bijstand te kunnen dekken.
---	---

Wat zijn de oorzaken?	Het huidige bestemmingsplan Eeserwold is in 2005 vastgesteld en moet uiterlijk 2015 worden vervangen door een nieuw digitaal bestemmingsplan. Gemeente heeft in 2013 een omgevingsvergunning afgegeven voor de hypermarkt. Tegen vergunning loopt juridische procedure evenals tegen weigering van de gemeente bestemmingsplan zodanig te wijzigen dat bouw hypermarkt niet meer mogelijk is. Plangebied is in eigendom private ontwikkelaars, waar overleg mee gevoerd moet worden. T.b.v. project is een grondexploitatie opgesteld en zijn met de provincie afspraken gemaakt i.h.k.v. regeling Ruimte voor Ruimte.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Voorbereidingen van actualisatie zijn inmiddels gestart met onderhandelingen ontwikkelaars (Roelofs en Esborg) en met opstellen van nota van uitgangspunten. Na inspraak wordt te actualiseren bestemmingsplan opgesteld en in procedure gebracht. Rekening wordt gehouden met beroepsprocedure t/m de Raad van State. Ook moet gemeente kunnen anticiperen op ontwikkelingen die zijdelings verband houden met het actualisatieproces, zoals interventies door bijv. stichting Vestingstad Steenwijk.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Traject van actualisatie bestemmingsplan Eeserwold stijgt uit boven regulier traject van actualisering. Er is onderzoek noodzakelijk t.b.v. het bestemmingsplan en om onderbouwing in beroepsprocedure te kunnen leveren, het opstellen van het bestemmingsplan moet plaats vinden en er zal mogelijk juridische bijstand ingezet moeten worden bij rechtbank en Raad van State. Inzet van gemeente (prestatiecontract) met steun van onderzoekers en externe adviseurs wordt voor het traject t/m vaststelling bestemmingsplan door de raad begroot op € 120.000. Dit bedrag bestaat uit: Het traject van voorbereiding, inclusief onderzoeken € 60.000 De productie van het bestemmingsplan, inclusief advies, tekenwerk ed. € 35.000 Coördinatie en juridisch advies € 25.000 Omdat het plangebied eigendom is van Roelofs en Esborg zal met de partijen afspraken worden gemaakt over tegemoetkoming in de kosten die de gemeente moet maken.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voorstel is om het bedrag van € 120.000 ten laste te brengen van de algemene dienst t.b.v. de grondexploitatie Eeserwold. Afrekening (voorlopig) wordt meegenomen in de financiële onderbouwing van het bestemmingsplan Eeserwold, dat medio 2015 in de gemeenteraad wordt vastgesteld.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De ontwikkeling van het bestemmingsplan Eeserwold heeft vele raakvlakken met andere dossiers zoals binnenstad en Steenwijkerdiep, relatie met binnenstad-ondernemers en provincie. Coördinatie van de dossiers vergt specifiek aandacht.

Resultaat 4		Prognose
Duidelijkheid over ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied voor wonen en werken	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose: Ontwikkelingsmogelijkheden buitengebied	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op 18 juni 2013 is een beheersverordening voor het buitengebied vastgesteld. Daarbij is bepaald en afgesproken met de provincie dat de beheersverordening na 1 januari 2015 gevolgd zou worden door een ontwerpbestemmingsplan. Nadien hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die extra inspanningen vragen om de nieuwe bestemmingsplannen vast te kunnen stellen. Er is aanvullend budget nodig voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied en de daarbij benodigde onderzoeken.
Wat zijn de oorzaken?	Er geldt een wettelijke verplichting om cultuurhistorie als onderdeel van het bestemmingsplan op te nemen. De gemeente beschikt momenteel niet over een goed referentiekader voor cultuurhistorie. Daarnaast leiden de nieuwe landelijke ontwikkelingen tot een herijking van de MER en Passende Beoordeling. Er zal een nieuw advies gevraagd worden van de Commissie voor de m.e.r. Bovendien is bij de vaststelling van de beheersverordeningen gebleken dat het ontwerpbestemmingsplan van 2007 (buitengebied) onvoldoende kwaliteit biedt om als onderlegger te gebruiken bij de verbeelding (bouwvlakken). Deze zal nagenoeg volledig opnieuw moeten worden opgesteld.

Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	In verband met de extra inspanningen, is het beschikbare budget voor het opstellen van het bestemmingsplan ontoereikend. Daarnaast zal de voorbereiding van het bestemmingsplan meer tijd vragen. In eerste instantie was de planning om begin 2015 een ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen, maar dat zal het voorontwerp worden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Om het bestemmingsplan met inachtnaam van de hiervoor geschetste ontwikkelingen te kunnen opstellen, is het volgende budget nodig: MER en Passende beoordeling: € 25.000 Verbeelding: € 25.000 Cultuurhistorie: € 40.000 Regels: € 10.000 Advies Commissie voor de m.e.r. & communicatie e.d.: € 16.700 Totaal: € 116.700, waarvan € 65.000 in 2014 en € 51.700 in 2015
Welke maatregelen stellen we voor?	Aanvullend budget beschikbaar stellen ter hoogte van € 116.700 (€ 65.000 en € 51.700) en de planning aanpassen.

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/het project gereed?
Opstellen omgevingsvisie	✓	✓	✓	nee
Opstellen diverse bestemmingsplannen	■	■	■	nee
Pilot stadsranden Vollenhove-Blokzijl	✓	✓	✓	nee
Ontwikkelen Voorpoort(plein) te Vollenhove	✓	✓	✓	nee
Stationsomgeving Steenwijk	✓	✓	✓	nee
Deelprojecten Steenwijkerdiep	■	■	■	nee
Herstructurering Scheerwolde	✓	✓	✓	nee

Toelichting op de afwijking van de prognose: Bestemmingsplannen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Zie voor 'Opstellen diverse bestemmingsplannen' de toelichting bij resultaten 3 en 4.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Steenwijkerdiep	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De op 22 november 2011 vastgestelde uitgangspunten voor ontwikkeling van het Steenwijkerdiep zijn in februari 2014 door de raad als niet meer van toepassing verklaard.
Wat zijn de oorzaken?	Gebrek aan draagvlak voor de oude plannen wegens gewijzigde omstandigheden.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De kaders zullen worden bijgesteld.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De investeringen zullen worden uitgesteld.
Welke maatregelen stellen we voor?	De raad heeft in februari 2014 het college opdracht gegeven om in overleg met de raad een aanpak voor te stellen voor de herinrichting van het Steenwijkerdiep, op basis van beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming.

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn de financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Financiële mutatie 1: Externe inhuur personeel bestemmingsplannen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Dit budget wordt structureel ingezet voor onderzoek, advies en ondersteuning bij het ten uitvoering brengen van kleine bestemmingsplannen, zogenaamde postzegelplannen, voor derden. In het kader van het Strategisch Personeelsplan is besloten om in principe geen werkzaamheden meer door externe adviseurs te laten verrichten, maar hiervoor eigen medewerkers in te zetten. Alleen voor specifieke situaties zal nog een beroep worden gedaan op externe adviseurs.
Wat zijn de oorzaken?	Behoud van het goede kwaliteitsniveau van medewerkers in de eigen organisatie.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een deel van het budget, dat nu nog gebruikt wordt voor externe inhuur bij het opstellen van bestemmingsplannen kan worden ingezet als dekkingmiddel voor eigen medewerkers. Dit gebeurt budgettair neutraal.
Welke maatregelen stellen we voor?	Van het budget bestemmingsplannen een structureel bedrag van € 40.000 inzetten voor eigen personeel in plaats van externe inhuur.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Er resteert nog een budget van € 28.000 voor externe inhuur, mocht dit voor specifieke situaties nog aan de orde zijn.

Financiële mutatie 2: Leges	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het aantal nieuwe bestemmingsplannenprocedures voor derden is in het eerste kwartaal 2014 lager dan geraamd. (4 ipv 8)
Wat zijn de oorzaken?	Er zijn minder bestemmingsplanprocedures door derden aangevraagd dan in hetzelfde tijdvak van 2013.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Bij voortzetting van deze vermindering zullen de geraamde legesinkomsten voor bestemmingsplanprocedures moeten worden bijgesteld.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Vooralsnog geen.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het aantal procedures wordt gemonitord en in de najaarsnota zal hierover opnieuw worden gerapporteerd.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Bij de monitoring zal tevens worden onderzocht of, en zo ja welke externe ontwikkeling van invloed is.

Actualiteiten en risico's met betrekking tot dit programma

Actualiteiten:

Met de Visie op Wonen en Leefbaarheid staat sinds 2012 niet langer het aantal te bouwen woningen centraal, maar de kwaliteit van het wonen en de leefbaarheid. Door bevolkingsstabilisatie in de gemeente en op termijn mogelijk ook lokale krimp, is het vraagstuk van voldoende kwaliteit van met name de bestaande woningvoorraad actueel. Door veranderingen in de samenleving, o.a. op het gebied van zorg, is er sprake van een veranderende vraag naar woonruimte. Van belang is dat de gemeente inspeelt op deze nieuwe actualiteit en voldoende kan meebewegen met de nieuwe ontwikkelingen.

Risico's:

Door het veranderde economisch tij en o.a. de aangescherpte criteria voor woningcorporaties voor het doen van investeringen lopen sommige (herstructurerings)projecten vertraging op. Steeds vaker wordt niet eerder tot ontwikkeling overgegaan voordat de manifeste behoefte daadwerkelijk is aangetoond. Door bevolkingsstabilisatie en de tendens dat door de veranderingen in de zorg ouderen langer thuis wonen, zal er op termijn meer maatschappelijk vastgoed (scholen, verzorgingshuizen, boerderijen) leeg komen te staan. Van belang is dat er voor dergelijke gebouwen nieuwe bestemmingen worden gevonden.

5.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig

Steenwijkerland schoon, heel en veilig

- ✓ = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma) (max. 5 regels)

Het resultaat van dit programma is dat inwoners zich thuis voelen in onze gemeente. Dat ze kunnen wonen, werken en recreëren in een gemeente met een duurzame openbare ruimte die streekeigen, veilig én mooi is.

Tegelijkertijd vragen wij van onze inwoners en het plaatselijke bedrijfsleven om hun deelname en betrokkenheid om de eigen leefomgeving aantrekkelijk te maken en te houden. We kunnen het namelijk niet alleen.

Maatschappelijk effect: inwoners voelen zich veilig

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Veiligheidsgevoel in de buurt minimaal rapportcijfer 7,5 (Omnibussenquête 2013: 7,4)	2014	≥ 7,5	✓	Inwoners in Steenwijkerland voelen zich over het algemeen veiliger in hun eigen buurt dan inwoners uit de referentiegemeenten.
	2017	≥ 7,5	✓	Bijna 3.000 deelnemers werken mee aan een veilige woon- en leefomgeving via Burgernet.

Resultaat 1		Prognose
Het aantal misdrijven ligt blijvend onder het gemiddelde van de politieregio IJsselland	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Stijging % van de inwoners dat uitgaan in de gemeente veilig vindt t.o.v. de nulmeting in 2011.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Structurele (woon)overlast in beeld	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Hulpdiensten zijn beschikbaar en voldoen aan de landelijk gestelde normen	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: inwoners waarden de verkeersveiligheid

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Inwoners waarden de verkeersveiligheid: rapportcijfer > 6,2 (2009) (Omnibussenquête 2013: 6,3)	2014	> 6,2	✓	Inwoners in Steenwijkerland waarden de verkeersveiligheid. Blijvende aandacht voor verkeersveiligheid en verkeerseducatie is belangrijk om deze waardering vast te houden.
	2017	> 6,2	✓	Hard rijden in de wijk blijft een aandachtspunt. Samen met o.a. VVN Steenwijkerland proberen we inwoners bewust te maken dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor de verkeersveiligheid in hun eigen buurt.

Resultaat 1		Prognose
Afname aantal ernstige verkeersslachtoffers t.o.v. 2006-2009 (17)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Maximaal 40% van de inwoners ervaart overlast door te hard rijden in de wijk (2009: 41%) (Omnibussenquête 2013: 45%)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Fietsvriendelijkheid van de gemeente op minimaal 65% (2009: 60%) Omnibussenquête 2013: 75%	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Jaarlijkse inzet van € 2,- per inwoner aan verkeerseducatie	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/ investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/ investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan ?	Is de investering/ het project gereed?
Uitvoeringsplan Openbare Werken 2014	✓	✓	✓	Nee
Uitvoering verkeers- en verkeersveiligheidsplan	✓	✓	✓	Nee

Aanleg rotonde Ruxveenseweg	✓	✓	✓	Nee
Realisatie verkeersveilige oversteekplaats Zuidveenseweg	✓	✓	✓	Nee

Maatschappelijk effect: inwoners waarderen de openbare ruimte

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- tevreden over groen: rapportcijfer $\geq 6,2$ (Omnibussenquête 2013: 6,3) - tevreden over schone buurt: $\geq 55\%$ (Omnibussenquête 2013: 51%) - tevreden over wegen en fietspaden: $\geq 55\%$ (Omnibussenquête 2013: 58%)	2014	Tevreden over: Groen $\geq 6,2$	✓	Renovatieprogramma groenvoorziening is voor 60% uitgevoerd, resterende 40% volgt in 2014 en 2015.
		Schoon $\geq 55\%$	✓	Blijvende inzet een aandacht voor het schoonhouden van de openbare ruimte
		Wegen/fietspaden $\geq 55\%$	✓	Aandachtspunt is onkruidbestrijding op verharding
	2017	Tevreden over: Groen $\geq 6,2$	✓	Bezuinigingen in het groenonderhoud zullen effect hebben op de kwaliteit, basis kwaliteit blijft gehandhaafd.
		Schoon $\geq 55\%$	✓	Blijvende inzet een aandacht voor het schoonhouden van de openbare ruimte
		Wegen/fietspaden $\geq 55\%$	■	Het einde van de technische levensduur van een groot aantal civiele kunstwerken (bruggen, beschoeiingen, steigers e.d.), wegen en openbare verlichting is in zicht. Dit heeft financiële gevolgen: de bestaande uitvoeringsbudgetten zullen niet toereikend zijn om deze vervangingspieken op te vangen. Komende jaren worden dan ook meerjarenplannen opgesteld om dit inzichtelijk te maken.

Resultaat 1		Prognose
Inwoners meer betrekken bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte: minimaal 50% is tevreden over de betrokkenheid	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Bij aanleg en onderhoud openbare ruimte 'groen' prioriteit geven	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Minder zwerfafval: daling aantal meldingen zwerfafval bij de servicelijn	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
- Openbare ruimte goed onderhouden: in 2014 minimaal 85% van de meldingen binnen de afgesproken termijn afdoen (2009: 75%) - Minimaal 5 projecten in de openbare ruimte integraal oppakken en uitvoeren - Duurzaam beheer openbare ruimte	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/ investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/ investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan ?	Is de investering/ het project gereed?
Uitvoeringsplan Openbare werken 2014	✓	✓	✓	Nee
Reguliere beheer- en onderhoudstaken	✓	✓	✓	Nee
Inrichting openbaar gebied brede school Steenwijk-west	✓	✓	✓	Nee
Kwaliteit verbeteren stedelijk groen (o.a. Oldemarkt, Steenwijkerwold, Steenwijk en Tuk)	Uitloop naar 2015	✓	✓	Nee
Integrale aanpak Scheerwolde (o.a. groen, riolering, wegen)	✓	✓	✓	Nee
Integrale aanpak Groenestraat Blokzijl (o.a. wegen, riolering)	✓	✓	✓	Nee
Rioolmaatregelen Zuidveenseweg	✓	✓	✓	Nee
Rioolmaatregelen Oldemarkt	✓	✓	✓	Nee
Rioolmaatregelen Willemsoord	✓	✓	✓	Ja
Rioolmaatregelen Kerkweg Giethoorn	✓	✓	✓	Nee
Herinrichting Noordwal Vollenhove	✓	✓	✓	Nee
Sanering M. Kiersstraat Steenwijk	✓	✓	✓	Nee

Maatschappelijk effect: inwoners zijn tevreden over het openbaar vervoer

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Meer inwoners tevreden over openbaar vervoer dan in 2009 (41%) (Omnibussenquête 2013: 47%)	2014	> 41%	✓	Bijna de helft van onze inwoners is tevreden over de mogelijkheid van het openbaar vervoer in onze gemeente.

				Voor de Regiotaxi biedt voor velen een toegevoegde waarde.
	2017	> 41%	■	Wat de gevolgen zijn van het besluit van de provincie om het aanbod van openbaar vervoer te verminderen, is nog niet duidelijk.

Resultaat 1		Prognose
Bekendheid regiotaxi in 2014 > 35% (2009: 31%; 2013: 49%)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Ouderen en inwoners met een beperking voorzien in hun specifieke vervoersbehoefte	2014	✓
	2017	✓

Beheertaken

De beheertaken richten zich op de voorzieningen in de openbare ruimte. Het gaat hierbij om voorzieningen zoals wegen, groen, water, speelplekken, riolering, begraafplaatsen en gebouwen. Het onderhoud aan deze voorzieningen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, vervoer en recreatie. Jaarlijks wordt een integraal uitvoeringsplan geschreven en uitgevoerd voor onze wegen, gebouwen, kunstwerken, groen, speelvoorzieningen, stedelijk water en riolering. In 2014 vormt dit plan dan ook de rode draad voor de beheertaken van het programma schoon, heel en veilig.

	Wordt planning begroting gehaald?	Wordt actie uitgevoerd volgens begroting?	Worden middelen ingezet volgens begroting?	Is de actie gereed?
Uitvoeringsplan 2014				
Groen en spelen	✓	✓	✓	Nee
Riolering	✓	✓	■	Nee
Water	✓	✓	■	Nee
Wegen en verkeer	✓	✓	■	Nee
Maatschappelijk vastgoed	✓	✓	✓	Nee
Onderhoud begraafplaatsen	✓	✓	✓	Nee

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn de financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Financiële mutatie 1: Onkruidbestrijding op de verharding	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In Steenwijkerland Zuid draait met ingang van 2014 een pilot voor het onderhoud van de openbare ruimte op basis van een beeldbestek. Bijzonder aan de pilot is dat de opdracht voor het onderhoud niet is gegund aan de NoordWestGroep, zoals tot nu toe gebruikelijk was, maar aan aannemer A. de Jonge uit Sint Jansklooster.
Wat zijn de oorzaken?	Onderdeel van de opdracht aan De Jonge is dat hij zich verplicht om zes medewerkers van de NoordWestGroep gedurende de duur van het contract in dienst te nemen. Om voldoende werk voor deze zes medewerkers te kunnen genereren is in overleg met de aannemer voor het bestrijden van onkruid op verharding gekozen voor de meer arbeidsintensieve methode van mechanische bestrijding. Voor de gemeente is dit een mooie gelegenheid om te kijken of dit een goed alternatief is voor de gangbare chemische bestrijding. Deze chemische bestrijding zal namelijk in 2015 worden verboden.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Zonder onkruidbestrijding zal de tevredenheid over de wegen/straten/pleinen afnemen.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De proef in Steenwijkerland zuid zal naar verwachting een budgetoverschrijding van ca. € 25.000,- tot gevolg hebben.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voor de komende jaren (2015 en verder) wordt een claim aangevraagd om de extra kosten te dekken.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Chemische bestrijding wordt in 2015 verboden.

Financiële mutatie 2: Betaald parkeren centrum Steenwijk

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Vorig jaar heeft de gemeenteraad besloten om vooralsnog af te zien van uitbreiding van betaald parkeren in het centrum van Steenwijk. Ter compensatie is in de begroting een taakstelling op genomen van ca. €120.000 in 2014 oplopend naar ca. €150.000 in de jaren daarna.
Wat zijn de oorzaken?	Naar aanleiding van deze taakstelling heeft de gemeente een extern bureau gevraagd om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de opbrengsten van de huidige parkeersituatie te optimaliseren. Uit dit onderzoek zijn geen reële oplossingen naar voren gekomen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er zijn momenteel geen mogelijkheden voorhanden om de taakstelling voor 2014 te realiseren.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voorgesteld wordt om de structurele taakstelling in de meerjarenbegroting te schrappen en de gevolgen daarvan te verwerken in de programmabegroting 2015.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie 3: Betaald parkeren op toeristische plaatsen

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de gemeentelijke begroting is met een ingang van 2015 rekening gehouden met opbrengsten uit betaald parkeren op toeristische plaatsen (o.a. Giethoorn).
Wat zijn de oorzaken?	Vanwege de brede discussie die is ontstaan over het uitbreiden van betaald parkeren in het centrum van Steenwijk is hierover nog geen besluit genomen/is het nog niet ingevoerd.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Geen opbrengsten van € 90.000 voor toeristisch betaald parkeren in 2015 en 2016.
Welke maatregelen stellen we voor?	In verband met de brede discussie die is ontstaan over het uitbreiden van betaald parkeren in het centrum van Steenwijk wordt voorgesteld om het besluit tot invoeren van betaald parkeren op toeristische plaatsen uit te stellen tot en met 2016 en de begrote opbrengsten door te schuiven naar 2017.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie 4: Maaien watergangen

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 60.000,=
Wat zijn de oorzaken?	Gelet op het in stand houden van een goede waterhuishouding is het noodzakelijk dat alle sloten 1 x per jaar worden gemaaid. Voorheen werden de sloten 1x in de twee jaar gemaaid. De hierbij verkregen basiskwaliteit was onvoldoende. In het kader van een goed en doelmatig beheer zijn de sloten de afgelopen jaren 1 x keer per jaar gemaaid. Geconstateerd is dat binnen de financiële kaders het niet mogelijk is gebleken dit te realiseren. Als gevolg van de hierbij behorende areaal uitbreiding per jaar en de bijbehorende stortkosten van het slootmaaisel zijn extra middelen noodzakelijk.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Watergangen groeien dicht en de klachten nemen toe. Ook worden de gemaakte afspraken met het waterschap niet nagekomen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Extra benodigde middelen per jaar van € 60.000,=, waarvan 50 % t.l.v. het vGRP (onderhoud waterhuishouding)

Welke maatregelen stellen we voor?	Toekennen van structureel € 60.000 voor het maaien van de sloten en het afvoeren van het slootmaaisel.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie 5: Vervangen 2 bruggen Belt Schutsloot

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 255.000,=
Wat zijn de oorzaken?	In 2013 is een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van alle bruggen in Belt-Schutsloot. Dit naar aanleiding van een calamiteit met een brug in de Noorderweg. Uit dit onderzoek blijkt dat de technische levensduur van de bruggen BSBV36 en BSBV37 in de Arembergerweg bereikt is. De inspectie is uitgevoerd conform de NEN2767 waarbij een visuele inspectie uitgevoerd is van alle onderdelen van de brug, inclusief de onderwater elementen met een duikteam. Elk onderdeel wordt apart beoordeeld en op basis van de totaal score wordt een eindoordeel gegeven. Het eindoordeel voor beide bruggen is duidelijk: de brug dient zo spoedig mogelijk vervangen te worden.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Om verantwoord gebruik en de veiligheid te kunnen waarborgen moeten de bruggen volledig worden vervangen door nieuwe exemplaren.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor deze vervangingsinvestering is geen budget beschikbaar. Het beschikbare budget wordt gebruikt voor onderhoud en beheer. In het uitvoeringsplan Openbare Ruimte is melding gemaakt van deze vervangingsinvestering.
Welke maatregelen stellen we voor?	Voor het vervangen van de brug BSBV 36 en brug BSBV 37 in Belt Schutsloot een budget beschikbaar te stellen van € 255.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 6: Overname 3 bruggen Bodelaake

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 5.000,=
Wat zijn de oorzaken?	In het project Bodelaake bevinden zich 3 bruggen die zijn aangelegd door de projectontwikkelaar. Deze bruggen zijn ondertussen in beheer bij de gemeente.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Bij gelijkblijvend budget komt door areaaluitbreiding het onderhoudsniveau van bruggen in de gemeente in het geding.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het bestaande onderhoudsbudget is niet toereikend om deze areaaluitbreiding op te vangen.
Welke maatregelen stellen we voor?	Toekennen van structureel € 5.000 voor het beheer en onderhoud van deze drie extra bruggen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	geen

Financiële mutatie 7: extra bijdrage riolering parkeerterrein stationsomgeving (Steenwijk)

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€127.000,=
Wat zijn de oorzaken?	In het kader van het project herinrichting Stationsomgeving is de parkeerplaats bij het theater heringericht. Bij de voorbereiding is gekeken naar de technische staat van de riolering. Geconstateerd werd dat er een win-win situatie zou ontstaan als de riolering mee genomen zou worden. Daarom is het hemelwater afgekoppeld van de riolering. Door werk met werk te maken zijn de hierbij behorende kosten beperkt gebleven.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Door het afkoppelen is de wateroverlast in de toekomst verminderd/verholpen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Tekort van € 127.000.
Welke maatregelen stellen we voor?	Extra benodigde middelen € 127.000,= te onttrekken uit de reserve riolering.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 8: Project cultuurhistorische kwaliteit Blokzijl	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Tijdens de uitvoering van de rioleringswerkzaamheden is geconstateerd dat de aanwezige nutsvoorzieningen in een dermate staat zich bevond dat gekozen is om deze te vervangen/verleggen. Door deze werkzaamheden te combineren (werk met werk maken) is de verwachting dat de komende jaren geen werkzaamheden in de ondergrond verricht hoeven te worden.
Wat zijn de oorzaken?	In het kader van dit project zijn diverse rioleringsmaatregelen uitgevoerd. Tijdens de uitvoering van deze werkzaamheden zijn we geconfronteerd met het gegeven dat diverse nutsvoorzieningen moesten worden vervangen/verlegd. E.e.a. heeft een extra kostenverhogend effect gehad op dit project (w.o. vertragskosten en verleggingskosten). Ook de hierbij behorende extra begeleidings- en toezichtkosten vallen hoger uit dan begroot.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Op het project cultuurhistorische kwaliteit Blokzijl is een tekort ontstaan van € 100.000,=.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het tekort ad. € 100.000,= te onttrekken uit de reserve riolering.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie 9: Verbeteren waterhuishouding Vollenhove Zuid	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 150.000,=
Wat zijn de oorzaken?	Onderdeel van het project 'verbeteren waterhuishouding Vollenhove-Zuid' was het baggeren van een aantal watergangen om de waterberging te vergroten. Tijdens deze baggerwerkzaamheden is meer bagger verwijderd dan van te voren was begroot. Ook bleek een gedeelte van de bagger licht verontreinigd te zijn als gevolg van oude riooloverstorten. Dit heeft geleid tot een tekort van € 150.000,-
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Door de maatregelen is de wateroverlast in de toekomst verminderd/verholpen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Tekort van € 150.000,-
Welke maatregelen stellen we voor?	Extra benodigde middelen € 150.000,= te onttrekken uit de voorziening riolering.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie 10: Energiekosten openbare verlichting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 50.000
Wat zijn de oorzaken?	Door stijgende tarieven van de energie en een gelijkblijvend areaal dalen de kosten voor energie niet. In het Masterplan Openbaar Licht worden voorstellen gedaan voor een verduurzaming en afname van het areaal. Naar verwachting wordt het masterplan in het voorjaar van 2016 aan de gemeenteraad voorgelegd.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Openbare verlichting draagt bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De taakstelling van € 50.000 op energiekosten openbare verlichting kan niet gerealiseerd worden zonder een afname of verduurzaming van het areaal.
Welke maatregelen stellen we voor?	Terugdraaien taakstelling van € 50.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Momenteel wordt, in samenwerking met de provincie Overijssel en de Overijsselse gemeenten de aanbesteding voor het leveren van energie, voorbereidt. De mogelijkheid bestaat dat per 2015 een andere leverancier wordt gekozen.

Actualiteiten en risico's (maximaal 15 regels) met betrekking tot dit programma
Door organisatieontwikkelingen, gunstige aanbestedingen, de verdere samenwerking met overheidsinstanties en het nadrukkelijker inschakelen van het plaatselijk bedrijfsleven zijn wij in

staat geweest om de doelstellingen op het gebied van de kwaliteit van de openbare ruimte te handhaven. Van belang is om te weten dat de meeste rek uit de uitvoerings- en onderhoudsbudgetten van Openbare Werken is. Door financiële druk op de uitvoeringsbudgetten zal er vaker worden gezocht naar goedkopere oplossingen. De druk op de uitvoeringsbudgetten geldt met name voor de diverse kunstwerken. Dit kan ertoe leiden dat de kwaliteit van de aanleg en het beheer minder wordt.

Actueel blijven de wijzigingen in het sociale domein. De nieuwe Participatiewet en het samenvoegen van de NWG en IGSD heeft gevolgen voor de manier van werken. Wat deze gevolgen zijn, is nog niet bekend.

Risico's binnen dit programma hebben te maken met het aanbesteden van projecten/werkzaamheden. We merken dat aannemers met een lage prijs inschrijven. Dit zorgt ervoor dat het risico op bijvoorbeeld faillissement van de aannemer en een tegenvallende kwaliteit toeneemt.

5.5 Steenwijkerland duurzaam

Steenwijkerland duurzaam

- ✓ = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma)

Wij stimuleren burgers en bedrijven om hun woning of bedrijfsgebouw energiezuinig te maken. Wij zien daarbij volop kansen voor duurzaam ondernemen. Wij willen dat een groter aandeel energie duurzaam wordt opgewekt en ook dat reststromen hiervoor worden ingezet. Wij zetten, samen met andere gemeenten, in op een energieregio waarbinnen in 2020 de huishoudens met hernieuwbare (nieuwe) energie kunnen worden voorzien. Als gemeente vervullen we hierbij zowel een faciliterende als een voorbeeld rol.

Maatschappelijk effect: burgers en bedrijven passen duurzame maatregelen toe

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Minimaal 700 huishoudens en minimaal 150 bedrijven voeren duurzame maatregelen door.	2014	-	✓	
	2017	Minimaal 700 huishoudens en minimaal 150 bedrijven.	✓	

Resultaat 1		Prognose
Duurzaamheid gemeentelijk beleid: - In al ons beleid en aanbestedingen is duurzaamheid een aandachtspunt - Het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen wordt verankerd in de reguliere onderhoudsplannen - Nieuw aan te schaffen auto's rijden zuinig	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Burgers en bedrijven informeren over duurzaamheid: - Alle huishoudens en bedrijven worden bereikt met communicatie over duurzaamheid 400 huishoudens worden benaderd in de "Overijsselse aanpak 2.0" 20 a 25 bedrijven laten een energieonderzoek uitvoeren binnen de aanpak van het energieloket bedrijven - Jaarlijks krijgen 10 toeristische bedrijven het label Sustainable Tourism	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Stimuleren duurzaam wonen: 40% van de sociale huurwoningen heeft minimaal energielabel C	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Energiezuinige nieuwbouw: Woningen in nieuwbouwplannen worden zo energiezuinig mogelijk gebouwd, waar mogelijk energieneutraal of energieleverend	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 5		Prognose
Bouwen van minimaal 50% van de woningen op inbreidingslocaties	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 6		Prognose
Stimuleren groen varen en rijden: Uitgifte 10 beschikkingen voor elektrisch aangedreven rondvaartboten, mits de investeringsmogelijkheden voor de betrokken ondernemers hiervoor ruimte biedt	2014	■
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat): Stimuleren groen varen en rijden	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In het afgelopen jaar is slechts 1 beschikking voor elektrisch aangedreven rondvaartboten aangegeven.
Wat zijn de oorzaken?	Naast de gemeentelijke regeling was er tot voor kort ook een provinciale regeling waar ondernemers uit konden putten.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	De uitgifte van beschikkingen voor elektrische rondvaartboten blijft achter bij de verwachtingen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Indien er geen maatregelen worden genomen, wordt het beschikbare budget niet benut.
Welke maatregelen stellen we voor?	Per 1 maart 2014 treedt een gewijzigde regeling in werking waarbij het subsidiebedrag wordt verhoogd van een bijdrage van 25% naar een bijdrage van 55% van de subsidiabele kosten.

Resultaat 7		Prognose
Behoud waardevol landschap	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: duurzame energie en afvalverwerking

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- Meer duurzame energie in 2014 t.o.v. het jaar 2010 60% van het huishoudelijk afval wordt gescheiden - Afname huishoudelijk restafval met	2014	-	✓	
	2017	Meer duurzame energie -60% gescheiden huishoudelijk afval - 25% minder	✓	

25%		huishoudelijk restafval		
-----	--	-------------------------	--	--

Resultaat 1		Prognose
Vanaf 2020 wordt alle energie voor de inwoners regionaal opgewekt	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Beter gebruik biomassa - Het (publieke) aandeel biomassa geschikt voor hergebruik of voor energieopwekking is inzichtelijk 100% van het gemeentelijk groenafval wordt hergebruikt	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Afname hoeveelheid restafval met 25% in 2014 of eerder (= 58 kg per inwoner) door: - Respons gft-inzameling te verhogen naar 85 kg gft per inwoner - Respons papierinzameling te verhogen naar 90 kg huishoudelijk papier per inwoner - Respons glaszameling te verhogen naar 23 kg glas per inwoner - Respons grofvuil te verhogen naar een hergebruikpercentage van 75% - Respons kunststofafval te verhogen naar 16 kg per persoon - Het kennisniveau bij inwoners over afvalscheiding te verhogen	2014	✓
	2017	✓

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Geen mutaties.

Actualiteiten en risico's met betrekking tot dit programma

Actualiteiten:

De samenwerking die tussen bedrijven wordt gerealiseerd vanuit het gemeentelijk energieloket komt langzaam op gang. Hieruit moet de komende jaren een lokaal netwerk van bedrijven gaan ontstaan dat particuliere woningeigenaren, maar op termijn ook bedrijven, kan 'ontzorgen' bij het doorvoeren van duurzame maatregelen in woning of bedrijf.

In de loop van 2013 is een aantal uitvoeringstaken op het gebied van biomassa en nieuwe energie bij externe partijen als Rova en Rendo neergelegd, o.a. in het samenwerkingsverband Nieuwe Energie Noordwest Overijssel. Dit geldt voor de regie over de gemeentelijke groenstromen, die bij Rova is ondergebracht, als ook de projecten voor de plaatsing van zonnepanelen op daken en pilotprojecten met houtketels (zowel Rendo als Rova).

Risico's:

De gemeente heeft in de afgelopen 4 jaren een sterke stimulerende rol vervuld op het gebied van duurzaamheid en nieuwe energie. Naar de toekomst toe wordt ingezet op een meer faciliterende dan een stimulerende rol. Het risico daarvan is wel dat de gemeente daarmee haar voorlopersrol op het gebied van duurzaamheid en nieuwe energie in de regio verliest.

5.6 Steenwijkerland tot uw dienst

Steenwijkerland tot uw dienst

- ✓ = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma) (max. 5 regels)

Steenwijkerland wil de eigen deskundigheid en verantwoordelijkheid van inwoners aanspreken. Wij willen onze inwoners vaker en eerder betrekken bij onze plannen. Ook in de dienstverlening gaan we uit van de eigen kracht van onze inwoners en ondernemers. Van ons kunnen de inwoners en ondernemers een professionele en klantvriendelijke behandeling verwachten. Daar vragen onze inwoners en ondernemers ook om! Wij bouwen de digitale mogelijkheden voor de dienstverlening verder uit en maken onze dienstverlening meer eenvoudig. We ontwikkelen en implementeren middelen en werkwijzen om het contact en de inbreng van onze inwoners en ondernemers te optimaliseren.

Maatschappelijk effect: Verbeteren 'tot uw dienst' algemeen

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
- Rapportcijfer 7,5 voor alle dienstverlening - Rapportcijfer 7 voor de duidelijkheid van de regels en verordeningen (Omnibussenquête 2013: 6,6) - Een 7 voor informatievoorziening (Omnibussenquête 2013: 7,0) - Betrokkenheid bij gemeentelijke plannen hoger dan landelijk (Omnibussenquête 2013: Stl. 5,55, landelijk 5,45)	2014		■	Zie onderstaand
	2017	≥ 7,5 alle dienstverlening ≥ 7,0 duidelijkheid regels en verordeningen ≥ 7,0 voor informatievoorziening	✓	

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat):

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De dienstverlening voldoet niet aan het gestelde doel.
Wat zijn de oorzaken?	Breedheid van de vraagstelling en het verschil van interpretatie van de vragen welke in de omnibussenquête worden gesteld.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Niet voldoen aan het gestelde doel.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	n.v.t.
Welke maatregelen stellen we voor?	Continu aandacht. Organiseren klantenmonitoring. Specifiekere vragen stellen bij de omnibussenquête 2015.

Resultaat 1		Prognose
Burgers hebben invloed op wat gemeente doet: rapportcijfer minimaal op landelijk niveau	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Beter in beeld brengen van het vraagperspectief. Een klant-	2014	✓

vraag analyse wordt periodiek uitgevoerd	2017	✓
--	------	---

Resultaat 3		Prognose
Met betere dienstverlening en minder regels meer bereiken: meer dan 70% vindt dat men weinig tijd kwijt is aan gegevensverstrekking aan de gemeente (2009 en 2013: 69% en 79%)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Het (digitale) burgerpanel minimaal 2 maal per jaar inzetten	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 5		Prognose
Rol van plaatselijk belangenorganisaties (PBW's) versterken. 100% van de kernen en wijken hebben een wijk- of dorpsplan.	2014	✓ *
	2017	✓

Toelichting op de afwijking van de prognose (resultaat):		
Wat is de aard en de omvang van de afwijking ?	1 kern te weten Marijenkampen beschikt nog niet over een dorpsplan. (31 PBW's wel)	
Wat zijn de oorzaken?	Plaatselijk Belang heeft te kennen gegeven dat Marijenkampen geen behoefte heeft aan een dorpsplan	
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen	
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Geen	
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen maatregelen. Het dorp geeft zelf aan of een dorpsplan noodzakelijk wordt gevonden.	

Maatschappelijk effect: inwoners als volwaardige partners

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
De invloed van inwoners op al datgene wat de gemeente doet wordt versterkt:	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Er is een instrumentarium ontwikkeld voor de informatievoorziening aan inwoners middels de opzet van een communicatieprotocol.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
In geval van belangentegenstellingen wordt in 20% van de primaire processen in het kader van besluitvorming mediation ingezet.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Rol van plaatselijk belang organisatie is versterkt door	2014	✓

hen actief en vroegtijdig te betrekken bij de ontwikkelingen. Er is ingezet op het stimuleren van de eigen kracht van de PBW's en het vergroten van de scharnierfunctie van de PBW's tussen gemeente en inwoners.	2017	✓
---	------	---

Maatschappelijk effect: Verbeteren dienstverlening; organiseren eigen kracht inwoners

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 – 2017

Resultaat 1		Prognose
De dienstverlening wordt verbeterd door aan de balie alleen op afspraak te gaan werken. Tevens wordt gewerkt met een afhaalbalie.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Het verbeteren van de digitale dienstverlening door het fysieke postproces digitaal zaakgericht in te richten.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Verbetering afhandeling vragen en verzoeken. Minimaal 58% van alle vragen over alle communicatiekanalen wordt in 1 ^e contact afgedaan, gedifferentieerd naar kanaal betekent dit: • minimaal 95% van de vragen in het kanaal balie • minimaal 55% van de vragen in het kanaal telefonie • minimaal 40% van de vragen in het kanaal internet/ digitaal/ email • minimaal 5% van de vragen in het kanaal fysieke post. Minimaal 90% van de afspraken heeft een wachttijd van maximaal 5 minuten.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Het nieuwe kanaal social media wordt ontwikkeld tot een communicatiekanaal.	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 5		Prognose
Samenwerking op gebied van WABO taken in het netwerk RUD IJsselland om te voldoen aan de kwaliteitscriteria	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/ investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/ investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan ?	Is de investering/ het project gereed?
Digitale zaakgerichte dienstverlening	✓	✓	✓	nee

Bezuinigingen en inkomstenoptimaliserende maatregelen.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Verminderen aantal wethouders van 4 naar 3	
Welke bezuiniging of inkomstenoptimaliserende maatregel betreft het ?	Het verminderen van het aantal wethouders van 4 naar 3.
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2014 een bezuiniging van € 75.000 en vanaf 2015 structureel € 100.000 wordt niet gerealiseerd.
Wat zijn de oorzaken?	Bij de coalitievorming is gekozen voor 4 partijen en 4 wethouders.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De bezuiniging wordt niet ingevuld.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het niet invullen van de bezuiniging te verwerken in de PPN.

Nadere wijzigingen

Er zijn geen nadere wijzigingen..

Actualiteiten en risico's (maximaal 15 regels) met betrekking tot dit programma

Actualiteiten:

Het programma tot uw dienst is gedeeltelijk gebaseerd op de uitkomsten van de omnibusenquête uitgevoerd in 2013. De moeilijkheid om te voldoen aan de gestelde doelen wordt beïnvloed door de vraagstelling en het verschil in interpretatie van de vragen in de omnibusenquête.

De dienstverlening in het KCC heeft de nieuwe weg welke in voorgaande jaren is ingeslagen verder vorm gegeven, een voorbeeld hiervan is uitbreiding van de openingstijden, alleen op afspraak te werken en het instellen van een afhaalbalie. Inwoners en ondernemers maken steeds intensiever gebruik van de mogelijkheid om zelf via internet een afspraak met de gemeente in te plannen.

De digitale dienstverlening wordt verder ontwikkeld, dit is ook noodzakelijk om in 2017 onze producten en diensten volledig digitaal aan te kunnen bieden.

Risico's:

De digitalisering van de externe dienstverleningsprocessen kost tijd. De effecten voor onze inwoners en ondernemers zullen op termijn zichtbaar worden.

5.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit

Steenwijkerland biedt kwaliteit

✓ = op koers
 ■ = specifieke aandacht vereist
 ▲ = er zijn problemen
 X = geen gegevens bekend

Inleiding (algemene doelstelling en stand van zaken bestuursprogramma) (max. 5 regels)

De tevredenheid over het voldoende terugkrijgen voor de gemeentelijke belastingen zit onder de norm, nl 5,6 in de laatste omnibusenquête in plaats van 5,8 of hoger. In het nieuwe collegeprogramma en in de programmabegroting 2015 – 2018 zullen nieuwe ambities ten aanzien van de gemeentelijke lasten worden geformuleerd. Een sluitende meerjarenbegroting zal de komende jaren inspanningen blijven vragen, ook gelet op het feit dat de financiële kant van de decentralisaties nog niet volledig duidelijk is. Een thema dat landelijk en in de media steeds meer aandacht krijgt is de gemeentelijke schuldpositie. De ontwikkeling van de Steenwijkerlandse schuldpositie is gemeld in het jaarverslag. De gemeentelijke organisatie is volop in ontwikkeling in lijn met de paragraaf bedrijfsvoering. Voor de komende jaren wordt dit jaar een Toekomstagenda opgesteld.

Maatschappelijk effect: we doen het financieel correct

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Rapportcijfer voor "Ik krijg als burger voldoende terug voor gemeentelijke belastingen" ≥ 5,8 (Omnibusenquête 2013: 5,6)	2014	≥ 5,8	▲	Uit de omnibusenquête 2013 (cijfer: 5,6) blijkt dat het benodigde effect niet is gerealiseerd.
	2017	≥ 5,8	■	

Resultaat 1		Prognose
Een sluitende meerjarenbegroting 2015 – 2018	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Een gemeente zijn met niet al te hoge (woon)lasten. • Lastendruk in Steenwijkerland bij de goedkoopste helft van alle gemeenten (bij de eerste 225) (2013: plaats 214)	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Meerjarenbegroting 2015 – 2018 waarin exploitatielasten 2015 < 2014	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 4		Prognose
Verklaring van getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarstukken van de accountant	2014	✓
	2017	✓

Maatschappelijk effect: wij doen het in één keer goed

Stand van zaken beoogde doelstellingen uit programmabegroting 2014 - 2017

			Prognose	Toelichting
Cijfer gemeentelijke organisatie hoger dan landelijk gemiddelde (6,0) (Omnibussenquête 2013: 6,1%)	2014	> 6,0	✓	Het landelijk gemiddelde is oorspronkelijk afkomstig uit de "Staat van de gemeente", een landelijke benchmark. De Staat van de gemeente werd opgevolgd door "Waar Staat Je Gemeente" en de betreffende vraag is daarmee uit de standaard-vragenlijst verdwenen. Een vergelijking met het landelijk gemiddelde is dus niet goed meer mogelijk.
	2017	> 6,0	✓	

Resultaat 1		Prognose
Betrouwbare organisatie • Uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 2		Prognose
Efficiënte en wendbare organisatie • Uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	2014	✓
	2017	✓

Resultaat 3		Prognose
Organisatie van en voor de Steenwijkerlandse samenleving • Uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	2014	✓
	2017	✓

Stand van zaken projecten/ investeringen Programmabegroting 2014-2017				
Omschrijving project/ investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan ?	Is de investering/ het project gereed?
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	✓	✓	✓	nee

Nadere wijzigingen

Hieronder zijn financiële mutaties vermeld die niet in de programmabegroting zijn opgenomen.

Deze mutaties betreffen:

Financiële mutatie 1: Verkoop aandelen/ vervallen dividend Attero Holding N.V.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In verband met de verkoop van de aandelen Attero Holding N.V. ontvangt de gemeente in 2014 een bedrag van € 307.000,--. Het restant van de verkoopopbrengst zal respectievelijk ontvangen worden in 2015 € 18.500,-- en 2019 € 7.800,--, tenzij Waterland een beroep doet op het bedrag, ad € 13,5 miljoen, dat in de Escrow is gestort. Verder vervalt de dividenduitkering van Attero Holding N.V. ad € 14.580,-- met ingang van 2014.
Wat zijn de oorzaken?	Gewijzigde marktomstandigheden in de afvalbranche en het gewijzigde profiel van Attero hebben een rol gespeeld bij de timing van dit proces. Mede als gevolg van het naleven van de Ladder van Lansink (het behalen van beleidsdoelstellingen) loopt de hoeveelheid te verwerken (huishoudelijk) afval voor afvalverwerkingsbedrijf Attero terug. Naast huishoudelijk afval verwerkt Attero steeds meer bedrijfsafval. De afname van afval leidt, in combinatie met de nieuw gebouwde verbrandingscapaciteit, tot een overcapaciteit op de verbrandingsmarkt. Een gevolg hiervan is dat Attero steeds meer genoodzaakt is om te opereren op de internationale markt en de markt van bedrijfsafval. Een dergelijk profiel sluit minder aan op een eigendomssituatie met alleen publieke aandeelhouders. Als gevolg van de gewijzigde omstandigheden bleek dat de waarde van Attero fors was gedaald in verhouding tot de bedragen die destijds zijn genoemd bij de voorgenomen verkoop van Essent Milieu.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Verkoopopbrengst van € 307.000,-- in 2014, 2015 € 18.500 en in 2019 € 7.800,--. Verlaging dividenduitkering met € 14.580,-- tot € -,--.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t..

Financiële mutatie 2: Dividend Vitens	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Aanpassen raming dividenduitkering Vitens N.V. naar aanleiding van het meerjarenplan 2014-2016 en het dividendvoorstel voor het boekjaar 2013. Bij het meerjarenplan 2014-2016 werd nog de verwachting gewekt dat een bedrag van € 2,79 per aandeel uitgekeerd zou worden. Bij het uiteindelijke dividendvoorstel bleek dat dit € 2,72 is geworden.
Wat zijn de oorzaken?	Lagere dividenduitkering aan de aandeelhouders van € 0,4 miljoen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Ten opzichte van de primitieve begroting een hogere dividenduitkering van € 2.408,-- in 2014 en € 13.851 in 2016. Opgemerkt wordt dat in de primitieve begroting rekening wordt gehouden met een dividenduitkering van € 161.409,-- structureel.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 3: Dividend BNG N.V.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Aanpassen raming dividenduitkering Bank Nederlandse Gemeenten N.V. met € 28.528,--.
Wat zijn de oorzaken?	De bank heeft over 2013 een lagere nettowinst gerealiseerd, waardoor de aandeelhouders een lagere dividenduitkering ontvangen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Ten opzichte van de primitieve begroting een lagere dividenduitkering van € 28.528,--.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 4: Dividend Enexis

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Aanpassen raming dividenduitkering Enexis Holding N.V. met € 9.810,--.
Wat zijn de oorzaken?	Enexis heeft over 2013 een hogere nettowinst gerealiseerd, waardoor de aandeelhouders een hogere dividenduitkering ontvangen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Ten opzichte van de primitieve begroting een hogere dividenduitkering van € 9.810,--. Inmiddels is de dividendnota van Enexis ontvangen en nu blijkt dat er een geringe afwijking is tussen de raming en het werkelijk ontvangen dividend. Dit in verband met afronding van het dividend per aandeel (Verschil € 0,001642 per aandeel. In totaal gaat het om een bedrag van € 477,--.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 5: Vervallen renteopbrengst De Meenthe

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de primitieve begroting is abusievelijk rekening gehouden met nog te ontvangen rente in verband met de verstrekte lening aan de Stichting De Meenthe. Per 1 september 2013 is deze lening inmiddels afgelost.
Wat zijn de oorzaken?	Vervroegde aflossing van de verstrekte lening aan de Stichting De Meenthe per 1 september 2013.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het vervallen van de geraamde rente-inkomst van: - € 4.993,-- voor 2014; - € 3.995,-- voor 2015 en - € 2.996,-- voor 2016 en volgende jaren.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 6: Rente bruglening C en D Enexis

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de primitieve begroting is abusievelijk geen rekening met nog te ontvangen rente voor de zgn. bruglening C en D van Enexis voor de jaren 2016 tot en met 2018.
Wat zijn de oorzaken?	Raming is abusievelijk met ingang van 2016 ingetrokken.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het aanpassen van de rente-inkomsten voor de jaren 2016 tot en met 2018 met: - € 94.187 in 2016 en - € 48.989,-- 2017 en volgende jaren.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 7: Gebieds- en leefbaarheidsmakelaar

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In het kader van diverse ILG projecten zijn uitgaven geraamd voor de gebieds- en leefbaarheidsmakelaar tot en met 2013 ad € 48.000,--.
Wat zijn de oorzaken?	Abusievelijk zijn de onttrekkingen aan de algemene reserve vrij besteedbaar voor gebieds- en leefbaarheidsmakelaar in de begroting geraamd voor de komende jaren.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een lagere onttrekking aan de algemene reserve vrij besteedbaar.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen.

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.
--	--------

Financiële mutatie 8: Gesloten huishoudingen

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Vanaf 2014 ontstaat een nadeel van resp. € 23.164, € 30.323, € 27.749 en € 26.521 structureel.
Wat zijn de oorzaken?	Doordat er minder werkzaamheden in eigen beheer worden gedaan op het gebied van afval worden er minder uren doorbelast.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor de begroting ontstaat een nadeel vanaf 2014 van resp. € 23.164, € 30.323, € 27.749 en vervolgens € 26.521 structureel.
Welke maatregelen stellen we voor?	De begroting hierop aan te passen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

Financiële mutatie 9: Algemene uitkering december circulaire 2013

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het zgn. Herfstakkoord 2013 is verwerkt in de decembercirculaire 2013. In het herfstakkoord is afgesproken dat er jaarlijks vanaf 2014 extra investeringen worden gedaan op met name het gebied van onderwijs. Het voordeel voor 2013 wordt veroorzaakt doordat het Rijk de gelden voor de investeringen in het onderwijs reeds in 2013 aan de gemeenten beschikbaar heeft gesteld. In 2014 heeft het Rijk deze middelen weer gekort op het Gemeentefonds (de zgn. kasschuif van het Rijk).
Wat zijn de oorzaken?	- Intensivering onderwijsinvesteringen door het Rijk € 650 mln. - Terugdraaien prijscompensatie aan de departementen door het Rijk in 2014 € 480 mln. Op grond van "samen de trap op, samen de trap af" betekent dit een korting op het gemeentefonds en daarmee op de algemene uitkering van Steenwijkerland.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Financieel betekent dit een tekort voor 2014 van € 156.600 en overschotten voor de jaren 2015-2018: 2015: € 252.593 2016: € 281.751 2017 en 2018: € 358.569
Welke maatregelen stellen we voor?	geen
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Door nationale en internationale ontwikkelingen moet het niet worden uitgesloten dat het Rijk zich genoodzaakt voelt over te gaan tot aanvullende bezuinigingen. De mede-overheden zullen daarbij ook hun aandeel moeten leveren. Op dit ogenblik geeft het beeld van de Nederlandse economie het Rijk nog geen aanleiding hiertoe over te gaan.

Financiële mutatie 10: Algemene uitkering, aanpassing jaarschijf 2018

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De jaarschijf 2018 van de algemene uitkering uit het gemeentefonds valt lager uit dan de jaarschijf 2017. (jaarschijf 2018 is toegevoegd aan de Programmabegroting 2014-2017)
Wat zijn de oorzaken?	De lagere algemene uitkering in 2018 ten opzichte van 2017 wordt met name veroorzaakt door aanpassing van de uitkeringsfactor als gevolg van: - de doorrekening van lopende prijzen naar constante prijzen; - de landelijke toename van het aantal bijstandsontvangers; - lagere apparaatskosten als gevolg van de opschaling van gemeenten. Deze landelijke bezuinigingsmaatregel bedraagt € 60 mln. per jaar vanaf 2015 en loopt op tot circa € 950 mln.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het nadelig effect bedraagt vanaf 2018 structureel € 659.328.
Welke maatregelen stellen we voor?	Geen
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	

Financiële mutatie 11: Afstoten Rams Woerthe als bestuurscentrum

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het niet realiseren van de taakstelling Afstoten Rams Woerthe als bestuurscentrum en het terugbrengen van het aantal wethouders van 4 naar 3. Daardoor is bezuiniging op facilitaire inzet, exploitatiekosten en aantal managementassistentes van 3 naar 2 niet meer opportuun.
Wat zijn de oorzaken?	De verhuizing van het bestuurscentrum van Rams Woerthe naar de Vendelweg zal niet eerder plaatsvinden, totdat voor Rams Woerthe een adequate bestemming is gevonden. Dat heeft gevolgen voor de realisatie van de bezuiniging op de inzet van facilitair (0,5 fte) en de exploitatiekosten. Daarnaast zal het college in tegenstelling tot de meerjarenbegroting 2014-2017 wederom bestaan uit 4 wethouders. Daardoor zal de bezuiniging op het aantal managementassistentes (van 3 naar 2), niet gerealiseerd kunnen worden, dit temeer daar het werken met 2 managementassistentes als zeer kwetsbaar moet worden bestempeld.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Voor 2014 zal rekening moeten worden gehouden met een bedrag van € 41.000,- aan salariskosten voor managementassistente en facilitaire inzet en € 25.000 ten behoeve van de exploitatie. Dit aangezien er tot 1 juni 2014 middelen beschikbaar zijn gesteld om dienstverlening op peil te houden. Aan salariskosten is nog € 12.000 beschikbaar voor de rest van het jaar. Per saldo ontstaat er dus een tekort in 2014 van € 54.000. In de meerjarenbegroting 2015 – 2018 zal de bezuiniging van € 110.000 niet kunnen worden gerealiseerd.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Uitstel van deze verhuizing heeft tot gevolg dat de facilitaire ondersteuning op peil moet worden gehouden. Daarnaast zal de reguliere exploitatie van Rams Woerthe worden voortgezet. Facilitaire inzet dient voor de komende periode weer geborgd te worden door 0,5 fte weer in te zetten. Voortzetting van het college met 4 wethouders heeft tot gevolg dat de ingeboekte bezuiniging op inzet van managementassistentes (van 3 naar 2), niet meer reëel is. Het wederom aantrekken van een managementassistente is dan ook aan de orde en daarvoor dienen middelen ter beschikking te worden gesteld.
Welke maatregelen stellen we voor?	In de meerjarenbegroting 2014- 2017 was een bedrag van € 71.000,- oplopend tot € 110.000,- opgenomen als bezuiniging. Deze wordt niet gerealiseerd. Met het niet realiseren van de bezuiniging in 2014 is deels rekening gehouden. Voorgesteld wordt in 2014 een tekort van € 54.000 te verwerken en vanaf 2015 structureel het niet kunnen invullen van de bezuiniging van € 110.000 te verwerken in de begroting.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen

Financiële mutatie 12: Elimineren structurele onttrekking Reserve Volkshuisvesting (Rente startersleningen)

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 17.042,=
Wat zijn de oorzaken?	Bij de verstrekking van de eerste starterslening is deze geactiveerd op de balans en de rentelasten worden overeenkomstig besluit structureel ten laste van de reserve Volkshuisvesting gebracht. Aangezien de startersleningen als een revolving fund werken wordt op deze verstrekking niet afgelost. De structurele onttrekking vanuit de reserve Volkshuisvesting heeft een negatieve invloed op het materieel in evenwicht zijn van onze begroting. Ook wordt de Reserve volkshuisvesting structureel aangewend voor de rentelasten. Door de bijdrage van € 405.000 eenmalig ten laste van de reserve Volkshuisvesting te brengen (evenals de latere beschikbaar gestelde leningen.) wordt het materieel evenwicht hersteld, de reserve niet structureel aangewend, maar komen ten laste van algemene middelen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De lasten voorvloeiende uit het besluit om startersleningen mogelijk te maken komen ten laste van algemene middelen in plaats van ten laste van de reserve volkshuisvesting.

Welke maatregelen stellen we voor?	De structurele onttrekking aan de reserve Volkshuisvesting ten bedrage van € 17.042 ongedaan maken door de boekwaarde van € 405.000 eenmalig ten laste van de reserve Volkshuisvesting te brengen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Het financiële toezicht van de provincie ziet erop toe dat de begroting materieel evenwicht vertoond.

6 Kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2015 – 2018

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2015-2018 opgenomen. De financiële vertaling van een deel van deze kaders is reeds meegenomen in deze perspectiefnota. De kaders zijn gebaseerd op de door uw raad vastgestelde nota's behorende bij de kadernota.

6.2 Kaders

Onderstaand treft u de kaders aan voor o.a. de prijs- en loonindexcijfers, areaaluitbreidingen en de te hanteren rekenrente. De met een (*) aangegeven onderdelen zijn reeds verwerkt in de perspectiefnota.

Omschrijving	Kader
Raadsbesluiten	Tot en met de raadsvergadering van 15 april 2014
Lonen (incl. sociale lasten) (*)	2,25%
Prijsinflatie inkomstenbudgetten (*)	0,95%
Prijsinflatie uitgavenbudgetten (*)	0,95%
Prijsinflatie grondexploitatie uitgavenbudgetten	3%
Prijsinflatie grondexploitatie inkomstenbudgetten	2%
Rekenrente (omslagpercentage)	3,5%
Prijsinflatie verstrekte subsidies (*)	0,95%
Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten (*)	0,95%
Areaaluitbreiding door grondgebiedbestemmingen (*): - openbaar groen - wegen en wegmeubilair - openbare verlichting - riolering	€ 27.310 € 18.130 € 2.410 € 26.450
Aantal woonruimten per 1-1-2014 (groei 2014)	21.993 (125)
Aantal inwoners per 1-1-2014 (groei 2014)	43.352 (27)
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds(*)	December circulaire 2013

6.3 Loonkostenontwikkelingen

De CAO voor gemeenteamttenaren liep tot en met december 2012. Er bestaat nog geen zicht op een nieuwe CAO. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van de sociale lasten. Voor 2015 is in de perspectiefnota uitgegaan van een stijging van de loonkosten, incl. sociale lasten van 2,25%. Deze stijging is gebaseerd op de "Loonvoet sector overheid" zoals opgenomen in het CEP 2014 (kernegegevenstabel 2012-2015 van het CEP d.d. 4 maart 2014). Zodra er een nieuwe CAO is afgesloten zal een bijstelling van het percentage plaatsvinden en de financiële consequenties worden verwerkt in de programmabegroting.

6.4 Prijsinflatie exploitatiebudgetten en kostenplaatsen

Op basis van de publicatie van de kerngegevens tabel 2012-2015 van het CEP d.d. 4 maart 2014 bedraagt de prijscompensatie voor 2015 voor intermediair verbruik ten opzichte van 2014 2,25%. Rekening houdende met een neerwaartse bijstelling van de prijscompensaties over de jaren 2012 tot en met 2014 van 1,3% wordt voor 2015 een prijscompensatie gehanteerd van 0,95% overeenkomstig onderstaande specificatie.

<u>Prijscompensatie 2015</u>		
Prijsstijging 2012	2,5	
In begroting 2014-2017 opgenomen	2,1	
		0,4
Prijsstijging 2013	1,3	
In begroting 2014-2017 opgenomen	2,25	
		-0,95
Prijsstijging 2014	1	
In begroting 2014-2017 opgenomen	1,75	
		-0,75
Prijsstijging 2015		2,25
Prijsstijging 2015 t.o.v. 2014		0,95

6.5 Prijsinflatie grondexploitatie

Voor de gemeentelijke grondexploitaties wordt een (ten opzichte van de gemeente) afwijkend percentage gehanteerd voor zowel de kosten- als de opbrengstenkant.

Het percentage voor kostenstijging wordt gebaseerd op de gemiddelde langjarige prijsindex Grond, Weg- en Waterbouw (GWW) van het CBS. Het is namelijk onzeker hoe de prijzen zich op de korte termijn ontwikkelen. Wanneer er langjarig wordt gekeken (vanaf 2005 tot heden) is een gemiddelde index te zien van 3,0% per jaar. Voor 2014 en verder wordt, conform voorgaande jaren een prijsindex van 3% aangehouden.

Langjarige ontwikkelingen laten voor de opbrengstenkant een stijging zien. De laatste periode staan prijzen in het land onder druk. Wanneer er naar de grondprijzen binnen de gemeente Steenwijkerland wordt gekeken, is te zien dat deze concurrerend zijn met omliggende gemeenten. Hierdoor zal de opbrengstenstijging op basis van langjarige ontwikkelingen vooralsnog de komende jaren geraamd op 2%. Dit is conform de voorgaande jaren. Mocht hierover een ander inzicht ontstaan, zal hierover separaat worden gerapporteerd.

6.6 Rekenrente (omslagpercentage)

Het uniforme omslagpercentage is bepaald op 3,5% en gebaseerd op de gemiddelde kosten van uitstaande leningen op de kapitaalmarkt per 1 januari van het boekjaar voorafgaande aan het begrotingsjaar. In afwijking van de Kadernota zijn bij de bepaling van het omslagpercentage de aangetrokken en gelijktijdig doorverstrekte leningen aan de woningcorporatie niet meegenomen.

De reden is gelegen in het feit dat deze leningen de gemiddelde kosten van de uitstaande leningen teveel beïnvloeden.

Het omslagpercentage wordt toegepast voor:

- investeringen opgenomen in het Bestedingsplan 2015-2018;
- investeringen in de grondexploitatie;
- bespaarde rente;
- investeringen waarvoor de uitgaven nog moeten plaatsvinden.

6.7 Loon –en prijsinflatie subsidies

In vele gevallen kennen gesubsidieerde instellingen voor hun producten eenzelfde kostenopbouw als gemeenten. De bekostiging van deze producten vindt (deels) plaats door gemeenten in de vorm van een subsidie. Hiervoor wordt de gemeente niet afzonderlijk gecompenseerd in het accres van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Compensatie van de gesubsidieerde instellingen vindt overeenkomstig het percentage voor prijsstijgingen plaats ter grootte van 0,95%.

6.8 Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten

Voor gemeentelijke belastingen en rechten wordt dezelfde prijsindex als voor exploitatiebudgetten gehanteerd en is derhalve voor 2015 t.o.v. 2014 0,95%.

6.9 Areaaluitbreidingen door grondgebiedsbestemmingen

Voor de begroting 2015 wordt voor areaaluitbreidingen door grondgebiedsbestemmingen uitgegaan van een toename van het aantal woningen in 2014. De areaaluitbreidingen zijn verwerkt in deze perspectiefnota. Het bedrag per woning wordt berekend door het beschikbare budget per 1-1-2014 voor onderstaande onderdelen van de openbare ruimte te delen door het aantal woningen per 1-1-2014.

Areaaluitbreiding door grondgebiedsbestemmingen.

Omschrijving	Groei woningen in 2014	Bedrag per woning (€) (onderhoudsnorm)	Groei x bedrag per woning (€)
Wegen en wegmeubilair	125	147	18.320
Openbare verlichting	125	19	2.420
Openbaar groen	125	221	27.660
Totaal t.l.v. de algemene middelen		387	48.400
Riolering	125	212	26.450
Totaal ten laste van gesloten huishouding riolering		599	74.850

6.10 Groei aantal woningen

Op basis van de Kadernota mag bij de rioolrechten, de afvalstoffenheffing, het huishoudelijk afval, de onroerende-zaakbelastingen en de hondenbelasting rekening worden gehouden met de groei van het aantal woningen in 2014. Overeenkomstig de Programmabegroting 2014-2017 wordt rekening gehouden met een groei van 125 woningen.

6.11 Groei aantal inwoners

Het aantal inwoners bedraagt per 1-1-2014 43.352. Ten opzichte van 1-1-2013 een afname van 85. Op basis van de gemiddelde groei in de laatste 5 jaar wordt voor 2014 uitgegaan van een groei met 27 inwoners. (per 1-1-2015: 43.379).

7. Bijlagen Perspectiefnota 2014-2018

7.1 Bestedingsplan 2015-2018

Onderwerp	Bestuursprogramma	Structu reel/inc identee l (S/I)	2015	2016	2017	2018
Groot onderhoud Kooibrug 2015	Schoon, heel en veilig	I	200.000			
Herstel kademuur Blokzijl	Schoon, heel en veilig	I	250.000			
Doorontwikkeling digitale dienstverlening	Tot uw dienst	I	450.000	250.000		
Doorontwikkeling digitale dienstverlening	Tot uw dienst	S	15.000	15.000	15.000	15.000
Doorontwikkeling digitale dienstverlening	Tot uw dienst	S	10.000	10.000	10.000	10.000
Groot onderhoud zwembad 't Tolhekke	Leeft	S	30.000	30.000	30.000	30.000
Burgerschapsstage (v/h maatschappelijke stage)	Leeft	S	29.000	29.000	29.000	29.000
Totaal:			984.000	334.000	84.000	84.000
Incidenteel			900.000	250.000	-	-
Structureel			84.000	84.000	84.000	84.000
Totaal:			984.000	334.000	84.000	84.000

7.2.1. Budgetafwijkingen

Programma	2014	2015	2016	2017	2018
Steenwijkerland werkt en leert					
Hogere uitgaven WWB	-826.000				
Hogere rijksbijdrage I-deel	1.500.000				
Samenwerking NoordWestGroep (NWG) en IGSD	-1.060.275				
Leerlingenvervoer	-108.000	-108.000	-108.000	-108.000	-108.000
Beheer en exploitatie MFC de Zuidwester	-31.489	-29.149	-29.149	-29.149	-29.149
Realisatie glasvezelnetwerk	1.000.000				
Steenwijkerland leeft					
Subsidie activiteitencentrum de Korf	-12.000				
Stelpost actief vrijwilligersbeleid	3.000				
Stichting Present	-3.000				
Groot onderhoud zwembad 't Tolhekke	-407.600				
Steenwijkerland woont					
Inzet eigen personeel	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Externe inhuur personeel					
bestemmingsplannen	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Actualisatie bestemmingsplan Eeserwold	-120.000				
Onttrekking aan de algemene reserve grondbedrijf	120.000				
Toevoegen aan de algemene reserve grondbedrijf	-120.000				
Visiedocument waarin de ambities staan vermeld voor de gewenste sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit.	-37.000				
Ontwikkelingsmogelijkheden buitengebied	-65.000	-51.700			
Steenwijkerland schoon, heel en veilig					
Onkruidbestrijding op de verharding	-25.000				
Betaald parkeren centrum Steenwijk	-120.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Betaald parkeren op toeristische plaatsen		-90.000	-90.000		
Maaien watergangen	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
<u>Dekking: GRP (onderhoud waterhuishouding)</u>	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Vervangen twee bruggen Belt Schutsloot	-255.000				
Overname drie bruggen Bodelaeke	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Extra bijdrage riolering parkeerterrein stationsomgeving (Steenwijk)	-127.000				
Dekking: Reserve Riolering	127.000				
Project cultuurhistorische kwaliteit Blokzijl	-100.000				
Dekking: Reserve Riolering	100.000				
Verbeteren waterhuishouding Vollenhove Zuid	-150.000				
Dekking: Voorziening Riolering	150.000				

Programma	2014	2015	2016	2017	2018
Energiekosten openbare verlichting	-50.000				
Steenwijkerland tot uw dienst					
Van 4 naar 3 wethouders	-75.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Steenwijkerland biedt kwaliteit					
Vervallen dividend Attero Holding N.V.	-14.580	-14.580	-14.580	-14.580	-14.580
Verkoop aandelen Attero Holding N.V.	307.000	18.500			
Dividend Vitens	2.408		13.851		
Dividend BNG N.V.	-28.528	-28.528	-28.528	-28.528	-28.528
Dividend Enexis	9.810	9.810	9.810	9.810	9.810
Vervallen rente-opbrengst De Meenthe	-4.993	-3.995	-2.996	-2.996	-2.996
Rente bruglening C en D Enexis			94.187	48.989	48.989
Gebieds- en leefbaarheidsmakelaar	-48.000	-48.000	-48.000	-48.000	-48.000
Gesloten huishoudingen	-23.164	-30.238	-27.749	-26.521	-26.521
Algemene uitkering december circulaire 2013	-156.600	252.593	281.751	358.569	358.569
Algemene uitkering, aanpassing jaarschijf 2018					-659.328
Afstoten Rams Woerthe als bestuurscentrum	-54.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Rente startersleningen	-17.042	-17.042	-17.042	-17.042	-17.042
Elimineren boekwaarde startersleningen	-405.000				
Dekking: Onttrekking aan de reserve Volkshuisvesting	405.000				
Totaal:	-755.053	-535.329	-361.445	-252.448	-911.776
Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Structureel	-706.586	-412.129	-285.296	-252.448	-911.776
Incidenteel	-48.467	-123.200	-76.149		
Totaal:	-755.053	-535.329	-361.445	-252.448	-911.776

7.2.2. Teruggedraaide bezuinigingen/ inkomstenoptimaliserende maatregelen.

Teruggedraaide bezuinigingen/ inkomstenoptimaliserende maatregelen	2014	2015	2016	2017	2018
Betaald parkeren centrum Steenwijk (uitbreiding)	-120.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Betaald parkeren op toeristische plaatsen Van 4 naar 3 wethouders	-75.000	-90.000	-90.000	-100.000	-100.000
Afstoten Rams Woerthe als bestuurscentrum	-54.000	-100.000	-100.000	-110.000	-110.000
Samenvoegen IGSD/NWG ²	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000
Totaal:	-899.000	-1.100.000	-1.100.000	-1.010.000	-1.010.000

² 2015 tot en met 2018 maken geen onderdeel uit van de budgetafwijkingen.

